...ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган

№ 152 (6342)
АВГУСТЫН 4
СУББОТО
1951 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

...ктябриин урда тээхи мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэе!

...нин—Сталинай партиин сэсэн ...н хүтэлбэреэр ябажа, дайнай ...го тээхи сталинска табанжэ... амжалтатайгаар бэелүүлһэн ...й советскэ арад Эхэ оронойн... хүсэ шадалые бүри ехээр хүг...ын түлөө, коммунизмын агуу... барилганuудые түргэнөөр дүүр...н түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр ...лажа байна. Ажалшадай ...бхи үүсхэлые гайхамшагта ...р бадаруулдаг социалистичес... мүрысөөн энэ хэрэгтэнь туһал... жэлэй түсэбые болзорһоонь ...и дүүргэхын түлөө тэмсэгшэ... хүдэлөөн бүхы орон дотор... улам бүри үргэнөөр дэлгэржэ ...а.

...бүхы советскэ арадтайгаа хам... манай Бурят-Монголой хүдэл...шэд, инженернүүд, технигүүд ...албахаагшад эршэмтэйгээр хү...эрилнэ. Республикымнай түрүү ...дприятинуудай коллективүүд ...циалистическэ мүрысөөнэй ...ар үйлэдбэриин даалгабари...удые амжалтатайгаар дүүргэнэ. ...эшээлхэдэ, Ленинэй орденто ...н-Удын паровозо-вагонно за...хахад жэлэйнгээ түсэбые гүй...лжэ, түсэбһөө гадуур нилээд ...продукци Эхэ орондоо үгөө. ...-консервын комбинадай, сэм... фабрикын, ликеро-архиин за...ой ба бусад предприятинуудай ...лективүүд мүн лэ һайнаар хү...эрилнэ.

...бэшье, хэдэн предприятинууд ...д жэлэйнгээ түсэбые саг бол... соонь дүүргээгүй. Энээнһээ ...ожо республикамнай гүрэндөө ...ээд ехэ продукци дутуу үгэбэ. ...һээ энэ дутагдалые хүсэл...ын, предприяти бүхэнэй бү... ехэтэйгээр хүдэлмэрилдэг бо...ын түлөө социалистическэ мү...өөе улам саашадань дэлгэрүүл... шухала. Агуухэ Сталин баг...най иигэжэ һургана: **«Социа...стическэ мүрысөөн иигэжэ хэ... зарим нэгэн муугаар, нүгөө... һайнаар, гурбадахинь — эр...ээр хүдэлмэрилнэ, — эрхимүү... хүсэжэ, ниитэ дэбжэлтэ туй...»**

...Манай газетын үсэглэлдэрэй но...то Бурят-Монголой АССР-эй ...мышленна, транспортна ба ...лгын предприятинуудай бүхы ...лмэришэд, албахаагшад ба ...нерно-техническэ хүдэлмэри...шэдтэ Улан-Удэ городой бүлэг ...приятинуудай коллективүүдэй ...һан хандалга толилоглоо. ...о хандалга хадаа Агуухэ Ок...бриин 34-дэхи жэлэй ойн хүнлэ...дэ социалистическэ мүрысөөе ...нөөр дэлгэрүүлхые уряална.

...лан-Удэ городой эгээл томо ...дприятинуудай — Ленинэй ор...то паровозо-вагонно заводой, ...-консервын комбинадай, ...МАССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэм...тэ сэмбын фабрикын, Улан-...н паровозно депогой, ликеро-...н заводой, механизированнэ ...эй заводой, судно заһабарил...н заводой, замай отделениин ...шангууд ба барилгануудай 5-... дистанциин, Железнодорож... райпромкомбинадай — коллек...д Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ орожо, ехэнүүд ба харюусалгатай уялгануудые абаба. Жэшээлхэдэ, Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой коллектив хадаа валовой ба товарна продукци бүтээн гаргаха энэ жэлэй гүрэнэй түсэбые болзорһоонь урид, нүхэр Сталинай түрэһэн Үдэр — декабриин 21 хүрэтэр дүүргэхэ, жэлэй эсэс хүрэтэр 6 миллион түхэригэй продукци түсэбһөө гадуур үгэхэ гэжэ шиидэе.

Мүрысөө үүсхэһэн бүхы предприятинууд хадаа жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ, түсэбһөө гадуур гүрэндөө ехэ продукци үгэхэ, материал ба түүхэй эд алмаха, ажалай бүтээсые улам дээшэлүүлхэ ба продукциин өөрынь үные химдаруулха гэһэн уялгануудые абаад, Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин XXXIV жэлэй ойе эрхимээр угтахын түлөө, 1951 оной гүрэнэй түсэбые предприяти бүхэнэй болзорһоо урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхые республикын промышленна, транспортна ба барилгын предприятинуудай бүхы ажалшадые уряалба.

Энэ уряалыень республикымнай бүхы предприятинуудай коллективүүд халуунаар дэмжэжэ байна. Промышленностиин, транспортын ба хэлхеэ холбооной партийно-ажахын активай республиканска суглаанда хабаадагшад Улан-Удын предприятинуудай коллективүүдэй уряае бүримүһэн һайшаагаад, Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөнэй эршые улам шангадхаха хүсэлэнтэй байһан тухайгаа мэдүүлбэ.

Республикын предприятинуудай партийна ба профсоюзна организацинууд хадаа энэ уряалые өөһэдынгөө коллективүүдэй дунда зүбшэн хэлсүүлжэ, Октябриин урда тээхи мүрысөөндэ бүхы хүдэлмэришэдэйнгөө орохо, шэнэ уялганuудые абаха хэрэг эмхидхэхэ зорилготой. Эдэ организацинууд болбол абаһан уялгануудай дүүргэлтые, социалистическэ мүрысөөнэй ябасые ходоодо шалгажа, тэрэнэй дүнгүүдые ханын газетэнүүдтэ, показателиин доскануудта харуулжа, үйлэдбэриин суглаанууд дээрэ соносхожо байха уялгатай. Партийна ба профсоюзна организацинууд хадаа түрүүшүүлэй дүй дүршэлые үргэн олон хүдэлмэришэдэй дунда дэлгэрүүлжэ, тэрээндэ бултыень һургаха ябадал хангаха ёһотой.

Партийна организацинууд болбол ажалшадай политическэ ба ажалай эдэбхиие толгойлон, жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөе улам үргэнөөр дэлгэрүүлхын, ажалай шэнэ амжалтануудые туйлахын түлөө үдэр бүри оролдохо болоно.

Агуухэ Октябриин XXXIV жэлэй ойе эрхимээр угтахын түлөө социалистическэ мүрысөөе улам үргэнөөр дэлгэрүүлэе!

МОСКВА, КРЕМЛЬ

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Иосиф Виссарионович СТАЛИНДА

Крымскэ областиин колхозууд ба совхозууд таряа бэлэдхэхэ гүрэнэй түсэбые болзорһоонь урид 106 процент дүүргэбэ гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда элидхэнэбди. 1949 онойхиһоо 10 миллион пүүд үлүү ехэ ба нёдондо жэлэйхиһээ 14 миллион 800 мянган пүүд үлүү ехэ таряа энэ жэлдэ гүрэндэ тушаагдаа. МТС-үүдэй хүдэлмэриин түлөө үгтэһэн счёдуудаар колхозууд гүрэндэ таряа тушаажа үргэлжэлһөөр. Областиин колхозууд болон совхозууд намарай ба хабарай тарилгада хэрэгтэй үрһэнүүдээр өөһэдыгөө бүрин хангаа. Мүнөө колхозууд фуражна, страховой, удаадахи жэлдэ орохо үрһэнэй ба бусад фонднуудые байгуулжа байна, тэдэнь ниитын ажахые саашадань бэхижүүлгэдэ ба хүгжөөлгэдэ шухала хэрэгтэй.

Артельнэ ниитын ажахые бүхы хэмжээгээр хүгжөөжэ, мүнгэн олзые дээшэлүүлжэ ба малай байрануудай, үһан сөөрэмүүдэй, колхозно электростанцинуудай ба үйлэдбэриин бусад түхеэрэлгэнүүдэй барилгада хэрэгтэй хубаагдадаггүй фонднуудые саг үргэлжэ нэмээжэ, колхозууд ниитын ажахые бэхижүүлһэнэй үндэһөөр, колхознигуудай материальна ажана тэнинглэн байдалай ургалтые хангана, ажалта үдэртэ натуральна ба мүнгэн олзо хубаан үгэлгые ехэдхэнэ.

Крымскэ областиин колхознигууд ба колхозницанууд, МТС-үүдэй ба совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд инаг түрэл Эхэ оронойнгоо саашадаа сэсэглэн хүгжэхэ тухай саг үргэлжын, эсэгэ ёһоной анхарал оролдолгын түлөө большевистскэ партида, Советскэ правительствода, нүхэр Сталин, Танда өөртэтнай гүнзэгы баясхалан хүргэнэ, ноохо, хлопок-сырец, наран сэсэг, эфиро-тоһото культуранууд ба хүдөө ажахын бусад продуктнуудые бэлэдхэхэ түсэбүүдые болзорһоонь урид дүүргэхэ гэһэн уялга абана.

Мүнөө үедэ Крымскэ областиин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд 1952 ондо хүдөө ажахын бүхы культуранuудай үндэр ургаса абаха бата бэхи үндэһэ һуури табихын тулада намарай пар ба хара пар хахалха ба намарай тарилга үнгэргэлгэдэ бэлэдхэхэ талаар ехэ хүдэлмэри хэжэ байна.

Крымскэ областиин ажалшад манай социалистическэ Эхэороной хүсэ шадалые саашадань бэхижүүлхэ ябадалда бүхы хүсэеэ зорюулха ба бүхы дэлхэй дээрэ бата бэхи эб найрамдалай түлөө, манай орондо коммунизм байгуулха хэрэгтэ шэнэ амжалтануудые туйлахын түлөө тэмсэхээр эрид шиидэнхэй байна гэжэ, хүндэтэ нүхэр Сталин, Таниие найдуулнабди.

ВКП(б)-гэй Крымскэ областной комитедэй секретарь П. ТИТОВ.
Крымскэ областиин ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ С. ПОСТОВАЛОВ.
Бэлэдхэлэй Министерствын Крымскэ областьдохи түлөөлэгшэ А. КАЛИНИН.
Крымскэ областиин хүдөө ажахын управлениин начальник М. ПАЩЕНКО.
Зернотрестын директор Н. МАСЛОВ.
Хлопкотрестын директор Ю. ЛЕВИН.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Иосиф Виссарионович СТАЛИНДА

Украинска ССР-эй Николаевска областиин колхознигууд ба колхозницанууд, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд зориг бадаруулагша советскэ патриотизмын мэдэрэлээр дүүрэн байжа, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай агууехэ хэрэгтэ өөһэдынгөө хубитые оруулхаар эрмэлзэн, Советскэ Правительствын, большевистскэ партиин Центральна Комитедэй ба нүхэр Сталин, Танай өөрынтнай саг үргэлжын туһаламжа хэрэглэн, орооһото культурануудай урганай саг үргэлжын туһаламжа хэрэглэн, орооһото культуранuудай ургасые амжалтатайгаар хуряажа, таряа бэлэдхэхэ гүрэнэй түсэбые (кукуруза ба просогүйгөөр) болзорһоонь урид 104.4 процент дүүргэбэ гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда баяртайгаар элидхэнэбди.

Эдеэ хоолой культуранuудые бэлэдхэхэ түсэб 108,4 процент, мүн шэниисэ тушааха түсэб 110,7 процент дүүргэгдээ. Үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ 1 миллион 744 мянган пүүд таряа, тиихэдэ эдеэ хоолой, үнэтэ культура болохо шэнииисэ 4 миллион 822 мянган пүүд үлүү ехээр бэлэдхэгдээ.

МТС-үүдэй хүдэлмэриин түлөө үгтэһэн счёдуудаар колхозууд гүрэндэ таряа тушаажа үргэлжэлһөөр.

Областиин колхозууд өөһэдыгөө үрһөөр бүрин хангаад, мүнөө үедэ фуражна, страховой, удаадахи жэлдэ орохо үрһэнэй ба ниитын бусад фонднуудые байгуулжа байна, тэдэнь ниитынгээ ажахые саашадань бэхижүүлхэ ба хүгжөөхэ ябадалда шухала хэрэгтэй. Ниитын олон һалбарита ажахые хүгжөөн, мүнгэн олзо доходуудые баагдадаггүй фондонуудта оруулха юумые хододоо ехэдхэн, колхозууд малай байрануудай, үһан сөөрэмүүдэй, колхозно электростанцинуудай барилгада, поли хамгаалха ой модото полосануудые байгуулгада хэрэгтэй мүнгэ ехээр үгэнэ, ниитын ажахын хэлбэришэгүй ургалтын үндэһөөр колхознигуудай материальна ажана тэнинглэн байдалые дээшэлүүлнэ, ажалта үдэртэ натуральна ба мүнгэн олзо хубаан үгэлгые ехэдхэжэ байна.

Хүндэтэ Иосиф Виссарионович, манай областиин колхозууд болон совхозууд тухай парти ба правительствын туйлай ехэ туһаламжые, Танай өөрынтнай эсэгэ ёһоной анхарал оролдолгые үдэрһөө үдэртэ хаража байнабди. Энэ анхарал оролдолго хадаа колхозно деревниин бүхы ажалшадые түрэл социалистическэ Эхэ оронойнгоо алдар солын тулада ажалай шэнэ габьянуудта зоригжуулна.

Николаевска областиин колхозууд ба колхозницанууд, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд Ленин—Сталинай агууехэ партиин хүтэлбэри доро ябажа, таряа бэлэдхэхэ түсэбые кукуруза бэлэдхэлтэй хамта, техническэ культурануудые ба хүдөө ажахын бусад продуктнуудые бэлэдхэхэ түсэбүүдые болзорһоонь урид дүүргэхэ, ниитын малажал хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбые дүүргэхэ ба малажалай ашаг шэмын дээшэлэлтые хангаха, намарай культуранuудай тарилгые, намарай ба хара парнуудые хахалалга саг соонь ба һайн шанартайгаар үнгэргэхэ ябадал хангаха, тиин 1952 ондо үндэр ургаса абаха бата бэхи үндэһэ һуури табихын тулада бүхы юумэ хэхэ байна гэжэ, нүхэр Сталин, Таниие найдуулнабди.

Украинын КП(б)-гэй Николаевска обкомой секретарь А. МАЛЕНКИН.
Николаевска областиин ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ М. СИВОЛАП.
СССР-эй бэлэдхэлэй Министерствын Николаевска областьдохи түлөөлэгшэ В. ПАВЛЮЧЕНКО.
Николаевска областиин хүдөө ажахын управлениин начальник В. ЦЕШЕЙКО.
Николаевска областиин хлопководствын управлениин начальник М. МЕРКУШЕВ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Академик М. Б. Митиниие Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнаха тухай

Академик М. Б. Митинэй түрэһөөр 50 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан ба тэрэнэй олон жэлэй научно-педагогическа болон литературна ажал-ябуулгые тэмдэглэн, нүхэр Марк Борисович **Митиниие Ажалай Улаан Тугай** орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. ШВЕРНИК.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1951 оной августын 2.

СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй табадахи урьһаламжын шүүбэринүүдэй нэгэдэхи тираж

СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй табадахи урьһаламжын шүүбэринүүдэй нэгэдэхи тираж июлиин 29-дэ Красноярск городто болобо.

Урьһаламжын бүхы разрядуудай 085330 сериин № 01 облигацида 25000 түхэригэй шүүбэри буугаа.

10000 түхэригэй шүүбэринүүд иимэ номертой облигацинуудта туугаа гэбэл: 081883 сериин № 26, 088576 сериин № 28, 093278 сериин № 17, 094775 сериин № 23, 094819 сериин № 42.

5000, 1000, 500 ба 200 түхэригэй олон шүүбэринүүл тус тиражда наадагдаһан байна.

(ТАСС).

ҮГЛӨӨДЭР—ТҮМЭРЗАМШАДАЙ ҮДЭР

Булад харгынуудаар

Булад магистральнуудай хүдэлмэрилэгшэд түмэрзамшадай Бүхэсоюзна Үдэрые амжалтатайгаар угтажа байна. Тэдэнэр хүндэ шэгнүүртэй поезднуудые жолоодоно, түсэбһөө гадуур ашаа зөөнэ, локомотивуудай заһабарилгын хоорондохи гүйлгые утадхана.

Рязано-Уральска түмэр замай Астраханска отделениин коллектив стахановска вахтада жагсажа, ашаа зөөлгын найман һарын түсэб дүүргэбэ. Волга дээрэхи асари ехэ барилгада ашаае болзорһоонь урид хүргэхын түлөө түмэрзамшад мүрысэнэ. Верхний Баскунчак станциин диспетчер Нина Стороженко поезднуудта «ногоон улица» гаргажа үгэнэ. Актуба депогой машинист нүхэр Шлапаковский һүүлшын табан хоног соо хүндэ шэгнүүртэй хэдэн поезд ябуулжа, нормоһоо гадуур дүүрэн гурбан состав абаашаа.

Пермскэ магистралиин Верещагинска паровозно депогой машинистнууд локомотивуудай сүүдхын дунда зэргын гүйдэлые нэмээнэ. Ороной алдарта механик, Сталинска шангай лауреат Н. Каменских паровозой сүүдхын дунда зэргын гүйдэлые июль һара соо 428 километртэ хүргөө. Тэрэ хадаа һара соо хүндэ шэгнүүртэй арбан состав ябуулжа, жэлэй эхинһээ хойшо табан цистернэ шэнгэн түлишэ арбилаа. Машинистнууд А. Верховцев, Ф. Агеев, П. Собелев, П. Балуев гэгшэд техническэ скорость нэмээжэ, поезднуудаа жолоодоно. Тэдэнэй локомотивууд подьёмочно заһабарилгын хоорондо 50 мянган километр ябаха ёһотой аад, 55—63 мянган километр ябаа.

Улан-Удын паровозо-вагонно заводой коллектив июль һарынгаа үйлэдбэриин түсэбые ехээр үлүүлэн дүүргээ. Паровоз бүтээгшэд хэдэн машиные түсэбһөө гадуур Эхэ орондоо үгөө. Паровозо-колесно цех 9 һарын программа дүүргэбэ. Алдарта строгальщик, СССР-эй Верховно Соведэй депутат Е. Г. Курочкин июль һара соо табан һарын нормо дүүргээ.

Дзержинскиин нэрэмжэтэ вагон-клуб һайндэрэй урда тээхи рейс хэхэеэ Кировскэ магистралиин Кемскэ отделениин линейнэ станцинуудта гараба. Вагон-клубай уншалгын зал соо урачһайханай ба политическэ литература, шэнэ газетэнүүд ба журналнууд бии. «Алтан Одоной кавалер», «Зоригтой хүнүүд» гэжэ ба бусад кинофильмнүүд түмэрзамшадта харуулагдаха. Техническэ фильмнүүдшье харуулагдаха байна. Кемскэ отделениин политотделэй лекторнүүд «СССР—түмэрзамай агуухэ держава», «Түмэрзамай транспортын Бүхэсоюзна Үдэр» гэһэн лекци түмэрзамшадта уншаха юм.

(ТАСС).

Ажалай дэбжэлтэ

Зүүн-Сибириин түмэр замай Улан-Удын узелай коллектив түмэрзамшадай Бүхэсоюзна һайндэрэй хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөө үргэн далайсатайгаар дэлгэрүүлэнхэй.

Узелай 3500 түмэрзамшад заншалта һайндэртөө бэлэг болгон 1951 ондо ашаа шэрэхэ түсэбөө дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна. Гурбан мянга шахуу түмэрзамшад стахановецууд болонхой. Солото стахановецууд-токарьнууд Сайбанов, Синцов, түмэршэ дархашуул Кузнецов, Санников болон бусад хамта 75 түрүүшүүл жэлэйнгээ түсэбүүдые үлүүлэн дүүргэнхэй.

Вагонно депогой хүдэлмэришэд (начальнигынь нүхэр Слаута) вагонуудые дунда зэргээр заһабарилха 7 һарынгаа даалгабариие 109 процент, мөөринүүдэй заһабарилгые 115 процент дүүргэһэн ба түсэбһөө гадуур 3 вагон капитальнаар заһабарилһан байна. Эндэ хабсаралгын цехынхид стахановска ажалаараа түрүүлжэ ябана. Мастер Шитин үйлэдбэриин процессые зүбөөр эмхидхэжэ ба хүдэлмэришэдэй хүсые тааруулан табижа, һара бүриингөө даалгабариие үлүүлэн дүүргэхэ ябадал туйлаа.

Абаһан уялгануудаа саг болзор соонь дүүргэхэ талаар стахановецууд нүхэд Пластинин, Шабаев, Веселов, Чернего ба бусад шалгаран гараа. Тиихэдэ, Улан-Удэ станциин коллектив вагонуудые ашаалха ба ашаа буулгаха түсэбүүдээ 110—124 процент... шадаа. Тэдэнэрэй хүсөөр 70 гаран поезднууд түргэн методээр бүридхэгдэжэ, холын аянда ябуулагдаһан байха юм. Станциинхид хадаа һайндэрөө ажалай ехэнүүд амжалтануудаар угтахын тулада июлиин 25-һаа 10 хоногой стахановска вахтада жагсанхай.

Поезднуудые бүридхэлгэ дээрэ хүдэлмэрилдэг Василий Савченко, Лубсан Дашиев гэгшэд даалгабаринуудаа хоёр дахин дүүргэбэ.

Шэгнүүршэн Ольга Ивакина ашаануудые багтаамжатайгаар тээһэнэйнгээ ашаар гансахан июль һара соо 15 вагон арбилаа. Эрхим түмэрзамшадай хүдэлмэриин түрүү дүй дүршэлые транспорт дээрэ хэрэглэн, манай паровознигууд үнгэрэгшэ һара соо хүндэ ашаанай 1200 гаран поезднуудые шэрэһэн ба 245 мянган тонно нэмэлтэ ашаа арадай ажахыда эльгээһэн байна. Тиихэ зуураа тэдэнэр 200 гаран тонно түлишэ арбилаа. Машинистнууд нүхэд Коверин, Щербаков, Велигурский ба бусад үндэр бүтээсэтэ ажалаараа алдаршана.

БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат солото машинист Николай Прокопьевич Соседенкын үүсхэлээр локомотив, агрегат, станогуудые социалистическэ ёһоор харууһалхын тула тэдэниие бэедээ даажа абагшадай тоо олоширно.

Иигэжэ, түмэр замай Улан-Удын узелайхид өөһэдынгөө сталинска һайндэрые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтажа байна.

В. Воронов, узелай ...

Комсомольско кадрнуудые анхаралтайгаар хүмүүжүүлхэ

ВЛКСМ-эй Бурят-Монголой обкомой III пленум боложо, «Комсомолой хүтэлбэрилхы кадрнуудтай ба эдэбхитэдтэй ябуулха хүдэлмэрийе областной комсомольско организаци дотор һайжаруулха хэмжээнүүд тухай» асуудал зүбшэн хэлсэбэ.

Областной партийна организациин хүтэлбэри доро большевистскэ партида үнэн сэхэ, комсомолой урда партиин табиһан зорилгонуудые хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ шадаха олохон тоото комсомольско кадрнууд ба эдэбхитэд хүмүүжүүлэгдэһэн байна гэжэ пленум тэмдэглэбэ.

Гэхэ зуура, комсомольско кадрнуудые шэлэн олохо, хубаарилан табиха ба тэдэниие хүмүүжүүлхэ хүдэлмэрийе нилээд һайжаруулха хэрэгтэй гэжэ элидхэлшэ — ВЛКСМ-эй обкомой секретарь нүхэр Рандин ба үгэ хэлэгшэд тэмдэглэбэ.

Хүтэлбэрилхы кадрнуудые шэлэн олохо большевистскэ принципые ВЛКСМ-эй обкомой, зарим айкомуудай, райкомуудай ба горкомуудай эбдэдэг дээрэһээ комсомольско хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ залуушуултай хүдэлмэрилжэ, тэдэниие коммунистическээр хүмүүжүүлжэ шадахагүй хүнүүд дэбжүүлэглэнэ. 1951 оной январь һара соо ВЛКСМ-эй Заиграйн айкомой пленум дээрэ политическэ бага бэлэдхэлтэй, залуушуултай хүдэлмэрилжэ шадахагүй Густилин гэгшые ВЛКСМ-эй айкомой 2-дохи секретаряар һунгаһан ушар тэрэнэй нэгэ гэршэ болоно. Тиимэһээ ВЛКСМ-эй обком Густилиниие хүдэлмэриһөөнь һаяшаг сүлөөлһэн байна. Мүн энэ шалтагаанаар 15 комсомольско харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд имагтал энэ жэл соо хүдэлмэриһөө сүлөөлэгдэһэн байна.

Энэ юун дээрэһээ болоноб гэхэдэ, ВЛКСМ-эй обкомой бюро, комсомолой олонхи айкомууд, райкомууд, горкомууд комсомольско эдэбхитэдые ургуулан хүмүүжүүлхэ шухала асуудалда хангалтагүйгөөр хандана.

Комсомольско кадрнуудай ба эдэбхитэдэй һуралсалда ехэхэн дутагдалнуудай бии байһаниие элидхэлшэ ба үгэ хэлэгшэд элирүүлбэ. 175 хүтэлбэрилхы комсомольско хүдэлмэрилэгшэдэй миил 29-ниинь өөрынгөө юрэнхы эрдэмые дээшэлүүлнэ. Зарим комсомольско хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд марксистско-ленинскэ теориие ханамжатайгаар шудалнагүй. Тэдэнэй тоодо ВЛКСМ-эй Заиграйн айкомой секретаряар хүдэлмэрилһэн Садовский, Хэжэнгын айкомой секретарьнууд Доржиев ба Будаев гэгшэд оролсоно.

Комсомольско эхин организацинуудай секретарьнуудые хүмүүжүүлхэ асуудалай һулаар табигдаһаниие пленум тэмдэглэбэ. Комсомольско эхин организацинуудай секретарьнуудай 42 процентнь дунда һургуулигүй, 70 процентнь секретарьнуудаар жэл хүрэхэгүй хүдэлмэрилжэ байна.

Эдэ бүгэдэ хадаа областной комсомольско организациин хүдэлмэридэ горьтойхон дутагдалнуудые тохёолдуулһан байна. Жэшээлхэдэ, ВЛКСМ-эй Сэлэнгын айком, тэрэнэй бюро ба секретарьнууд Батов, Гурожапов гэгшэдэй хүдэлмэридөө харюусалгагүйгөөр хандаһан дээрэһээнь ВЛКСМ-эй ЦК-гэй 6-дахи пленумэй шиидхэбэриие эндэхи комсомольско эхин организацинууд мүнөө болотор зүбшэн хэлсээдүй байха юм. Гэхэ зуура, тус асуудалаар комсомольско 42 организацинуудта суглаанууд үнгэргэгдөө гэжэ худал мэдээ ВЛКСМ-эй обкомдо тэдэнэр үгэһэн байна.

Бичурын аймагай комсомольско организациие нүхэр Молчанов хоёр жэлэй туршада хүтэлбэрилжэ байбашье, тус аймагай комсомольско организациин хүдэлмэриин дутагдалнуудые мүнөө болотор усадхажа шадаагүй.

Эдэ бүгэдэ ба бусад горьтойхон дутагдалнууд юун дээрэһээ үзэгдэнэб гэхэдэ, комсомольско кадрнуудые шэлэн олохо, хубаарилан табиха ба тэдэниие хүмүүжүүлхэ асуудалые ВЛКСМ-эй обком һулаар шиидхэнэ.

— ВЛКСМ-эй обком кадрнууд тухай анхарал багаар табина, хүниие тушаалда дэбжүүлһэнэйнгээ һүүлээр, тэрээн тухайгаа огто мартажархидаг гэжэ ВЛКСМ-эй Железнодорожно райкомой секретарь нүхэр Зыков тэмдэглэбэ.

ВЛКСМ-эй обком хадаа комсомольско эхин организацинуудай хүдэлмэридэ шалгаран гараагүй, комсомолой ажабайдалые мэдэхэгүй, политическэ ба хэрэгэйнгээ талаар гүйсэд шалгагдаагүй хүнүүдые комсомолой харюусалгата хүдэлмэридэ дэбжүүлдэг гэжэ Зүүн-Сибириин түмэрзамай политотделэй инструктор нүхэр Вшипков шүүмжэлбэ.

ВЛКСМ-эй горкомуудай, райкомуудай ба айкомуудай секретарьнуудта ВЛКСМ-эй обкомой бюро ба секретарьнууд эрилтэ һуулаар хэдэг, тэдэнэй хүдэлмэриин дутагдалнуудтай эбсэдэг. Тиимэһээ XV областной комсомольско конференциин тогтоолой олохон пунктнууд мүнөө болотор дүүргэгдээгүй байна. Жэшээлхэдэ, малажал дээрэ хүдэлмэрилхөөр хүдөөгэй 2000 комсомолецуудые эльгээхэ гэжэ тус тогтоол соо хэлэгдэһэн байгаа. Теэд. энэнь дүүргэгдээгүй байха юм. Мүн предприяти бүхэндэ, аймагай центр бүхэндэ физкультурна стадионуудые түхеэрхэ гэжэ шиидхэгдэһэн байгаа. Теэд энэ шиидхэбэри мүн лэ бэелүүлэгдээгүй.

Пленум дээрэ ВКП(б)-гэй обкомой секретарь нүхэр Петухов үгэ хэлэжэ, комсомольско хүтэлбэрилхы кадрнуудые шэлэн олохо, хубаарилан табиха ба хүмүүжүүлхэ хүдэлмэриин дутагдалнуудай шалтагаануудые элирүүлэн, энэ хүдэлмэриие саашадань һайжаруулха замуудые зааба.

Хэлсэглэһэн асуудалаар дэлгэрэнгы шиидхэбэри баталан абтаа.

ПВЗ-гэй 1-дэхи паровозо-механическа цехын фрезеровщик Цырен Доржиев богонихон болзор соо энэ мэргэжэлдэ һураад, мүнөө имагтал эрхим шанартай продукци гаргана. Нүхэр Доржиев халаанайнгаа даабариие 150 процент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Цырен Доржиев ажаллажа байна.

В. Муллерай фото.

ОРОЛДОСОТОЙ БА ХҮНДЭТЭЙ КОМАНДИР

Түмэр зам дээрэ үнинэй ажалладаг наһажаал хүн Улан-Удэ станциин дежурнын байрада орожо ерэбэ. Шарайень хараад, жараад наһа үгэхөөр. Эндэ байһан станционно түхеэрэлгэнүүдэй заһабарилгануудые тэмдэглэдэг данса абаад хаража һуутарнь тэрээндэ дежурна хандаба:

—Миней Гурьянович, замайнгаа хаанахи участок заһабарилхаб гэжэ хаража һууна гүт? Тиихэдэ станцида дүтэлжэ ябаһан поезднууд олон байна. Хүдэлмэриитнай бага сага һаатуулжаш магадгүй.

—Тэрэ хамаагүй. Зам заһабарилха гээд, гүрэнэй шухала ашаа зөөжэ ябаһан поезднуудые зогсоожо болохогүй. Хэрбээ капитальна, ехэ заһабари гараа һаань, ондоо хэрэг. Замые хододоо наринаар харууһалжа байхада, ехэ хэмжээнэй заһабари гарадаггүй юм.

Миней Гурьянович Костылёв — түмэр зам заһабарилдаг бригадын бригадир, олон жэлэй хүдэлмэриин дүй дүршэлтэй хүн.

—Харгы замые зундаа заһабарилха ёһотой. Одоол тиихэдэ үбэлэй сагта поезд һааталгүйгөөр ябадаг юм,—гэжэ Миней Гурьянович хөөрэдэг. Нүхэр Костылёв хүдэлжэ байһан газартаа энэ гуримые тон наринаар сахидаг байна.

Поезднууд хойно-хойноһоон һубараад лэ ябажа байдаг. Тиимэ хадань зам харгыгаа хододоо бүрин бүтэн байлгахын тулада, тэндэхи хүдэлмэришэдые шадамараар хубаарилан табиха, богонихон саг соо ехэ юумэ бүтээхэ гэжэ оролдохо хэрэгтэй. Тиихын тулада өөрынгөө ажалые һайса шудалһан мастер байха, хатуу зоригтой, өөрынгөө ажалда дуратай байха хэрэгтэй.

Бригадир Миней Гурьянович Костылёвой түмэрзамай участок үзэхэ бүхэндэ сүлөөгүй байдаг. Эндэ поезднууд манёвр хэжэ, холо ойроһоо ерэжэ ошожо, буулгаһан ашаануудые хэрэглэгшэдтэнь тушаажа үгэдэг... Гэбэшье, Костылёвой хаража байһан зам хододоол эрхим һайн байдаг. Социалистическэ мүрысөөндэ энэ бригадын коллективэй хэдэн һара удаагаар түрүүлжэ ябаашань энээнэй гэршэ мүн.

...Июль һарын халуун наран айхабтар шангаар шарана. Энээхэн үедэ наранда халаһан рельсын ойро гараараа хүрэхын аргагүй. Мүнөө Костылёвой бригада станционно замые заһабарилжа байна. Миней Гурьянович хүн бүхэндэ туһална, хэхэ бүтээхэ юумыень заажа, хэлэжэ үгэнэ.

Миней Гурьянович болбол өөрынгөө бригадын хүнүүдые, илангаяа залуушуулые, үнэн зоригоо табижа ажаллахаар һургадаг.

Эдэнэр мүнөөдэр бүгэдэрөө урда урдынхиһаа эршэтэй шангаар ажалланад. Мүнөө үглөөгүүр мастер Игнатюк хадаа тэдэнэй командир, буурал толгойтой Миней Гурьяновичые Ленинэй орденоор Советскэ Правительствын шагнаһан тухай баяртай мэдээсэл дуулгаба. Тиихэдэнь, энэ дээдэ хайрые бүхы коллективэймнай шагнал гээшэ гэжэ тоолоод, тус бригадынхид бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллаха гэжэ шиидэһэн байгаа.

Зунай үдэрэй тэн һая үнгэржэ байхада Костылёвой бригада үдэрэйнгөө даалгабариие дүүргэбэ.

Наран тонгойжо, үдэшын һэрюун болоод байха үедэ тус бригадынхид гэр гэртээ бусахаяа түхеэржэ байбад. Тэдэнэй шэг шарайнуудые харахада, согтой солбон, бултадаа баяртай хүхюун байгаа һэн. Тиихэншье зүбтэй. Тэрэ үдэр хүн бүхэн хошоод нормо дүүргэһэн байгаа.

Хүдэлмэришэдэйнгөө дуутай хүхюунээр гэр гэртээ тараһан хойно, бригадир Костылёв тэрэ үдэртөө хэһэн ажалайнгаа тоое бүридхэхэ гэжэ контородо оробо. Тэдэ хэрэгээ дүүргэмсээрээ Миней Гурьянович дахяад зам дээрээ бусаһан байгаа.

Ингэжэ участогаа нарин һайнаар шалгажа, үглөөдэр хэхэ ажалаа эртээнһээ мэдэжэ, үбгэн бригадир үдэшэлэн орой болотор зам дээгүүрээ ябажа байдаг.

М. Толкач.

Гүрэнэй зөөриие наринаар сахиха

Советскэ гүрэнэй экономикые улам саашань хүгжөөхэ хэрэгтэ социалистическэ зөөриие наринаар сахилга угаа ехэ удхашанартай юм. Гүрэнэй зөөриие үрилтэ хэгшэд ба хулгайлагшад хуулиин ёһоор хэһээгдэдэг байна. «Гүрэнэй ба ниитын зөөриие хулгайлһан хүнүүдые хуулиин харюусалгада хабаадуулха тухай» СССР-эй Верховно Совэдэй Президиумэй Указ 4 жэлэй саада тээ гараһан байна.

Советскэ хүнүүд социалистическэ нангин зөөриие наринаар сахижа байдаг. Гэбэшье, манай республикын худалдаа наймаанай организацинуудай зарим хүтэлбэрилэгшэдэй ба хүдэлмэрилэгшэдэй зүгһөө гүрэнэй зөөриие үрилтэ хоролтодо оруулдаг ушарнууд үзэгдэнэ. Жэшээнь, СССР-эй ой модоной промышленностиин Министерствын БМАССР-тэхи УРС-ын системын предприятинуудта гүрэнэй зөөриие үриһэн ба хулгайда оруулһан олон ушарнууд гараһан байна. Курбын, Хориин леспромхозуудай ОРС-нуудта документальна шалгалтанууд заримдаа ёһо тэдыгээр үнгэргэгдэдэг дээрэһээ үрилтэ хэһэн хүнүүд саг соогоо элирүүлэгдэнэгүй. Курбын леспромхозой ОРС-ын складые даагша байһан Кирилловэй хүдэлмэриие 1950 ондо хоёр дахин шалгабашье, үрилтэ хэһэн ушарынь элирүүлэгдээгүй байгаа. Зүгөөр, гурбадахяа шалгалта хэхэдэ, Кириллов 136218 түхэригэй үрилтэ хээ гэжэ элирүүлэгдээ юм. Энэ үрилтынь зариманиинь бүри урдахишье жэлнүүдтэ хэгдэһэн байгаа.

Худалдаа наймаанай зарим организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд үрилтэ хэгшэдтэ хуулиин ёһоор саг соонь хэмжээ абадаггүй байна. Дээрэ заагдагша Курбын леспромхозой ОРС-ын хүтэлбэрилэгшэд Кирилловэй үрилтэ хэһэн тухай материалые 10 үдэрэй болзор соо мүрдэлгын органуудта үгэхэ аад, аяар 3 һара унжагайруулһан байна. Тэрэшэлэн Хориин аймпотребсоюз 3769 түхэриг үрилтэ хэһэн Вахрушевай ба 3062 түхэриг үрилтэ хэһэн Жаповай хэрэгүүдые үни удаан мүрдэлгын органуудта үгэнгүй байгаа юм.

Мүн худалдаа наймаанай зарим организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд үрилтэ хэһэн хүнүүдые далдалха һэдэлгэ гаргадаг байна. Үнөөхи Курбын леспромхозой ОРС-ын магазиниие даагша Егоровагай 656 түхэригэй үрилтэ хэхэдэнь, ОРС-ын начальник тэрэниие хүдэлмэриһөөнь гаргахын орондо, ондоо магазиниие даагшаар томилһон байна. Егорова энэ магазиндаа хүдэлхэдөө 6970 түхэригэй үрилтэ баһа хэжэрхёо.

Бурмонторгын районууд-хоорондын отделениие эрхилэгшэ Полехов мүн лэ үрилтэ хэгшэдые далдалдаг байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ Калиниченкын 525 түхэригэй үрилтэ хэхэдэнь Полехов далдалһан байна. Удаань Калиниченко 4000 түхэригэй үрилтэ хэһэнэйнгээ түлөө хуулиин ёһоор харюусалгада хабаадуулагдаа. Үрилтэ хэгшэдые саг соонь элирүүлжэ, хүдэ… һөөнь гаргажа, хуулиин ёһо… рюусалгада хабаадуулдаг б… һаань, иимэ ушарнууд үзэгд… байгаа.

Урдань үрилтэ хэһэнэйнгэ… худалдан абагшадые мэхэлһ… гээ түлөө сүүдлүүлэгдэһэн… дые худалдаа наймаанай… организацинууд дахин хүдэ… дэ абана. Тиимэ хүнүүдэй… ниинь дахин үрилтэ хэдэг б… нэй зөөри үбэршэлдэг байха… Хориин леспромхозой ОРС-ы… газиниие даагшаар Мункуев… жэ хүн хүдэлмэрилнэ. Тэрэ… 1950 ондо хэдэн мянган түх… үрилтэ хэһэн байгаа. Мүн К… леспромхозой ОРС-до иимэ… далнууд ушарна.

Зарим леспромхозуудай… нуудта гүрэнэй зөөри үрилтэ… шэд ба хулгайлагшадай шэб… байбашье, СССР-эй ой мо… промышленностиин Министер… Бурят-Монголдохи УРС-ын… чальнигынь нүхэр Крюков)… ямаршье хэмжээ абтанагүй… бын, Хориин, Баруун-Тарбаг… ба бусад зарим леспромхоз… ОРС-нуудта 1951 оной түр… хахад соо нэгэшье шалгалта… дээгүй байна. Худалдаа на… най хүдэлмэрилэгшэдэй дун… мүүжүүлгын хүдэлмэри һ… ябуулагдана. Тэрэшэлэн тэ… нэгэ предприятиһаа нүгөө… түргэ түргөөр оруулагдадаг… Гансахан лэ Курбын леспром… ОРС-до 1951 оной түрүүш… һара соо 4 бухгалтернууд, … зорнууд ба магазиниие даа… продавецүүд олоор һэлгэгдэ… гэжэ, худалдаа наймаанай ор… зацинуудай хүдэлмэридэ… ушаруулагдана.

Мүн Бурмонкоопсоюзай пр… ни (түрүүлэгшэнь нүхэр До… аймпотребсоюзуудайнгаа… ябуулгые һулаар хинан шал… байна. Тиимэһээнь гүрэнэй… риие үригшэд ба хулгайлагш… соогоо элирүүлэгдэжэ, ху… ёһоор харюусалгада хабаад… дадаггүй байна. Буркоопс… хүдэлмэрилэгшэд аймпотр… зууд ба сельпонуудтаа гар… эд бараанай эрьесын түсэбые… гаад, харин гүрэнэй зөөриие… тэ хэхэ ба хулгайда оруулха… далтай тэмсэхэ асуудалда… той анхарал табинагүй.

Үрилтэ хэгшэдтэй ба хулга… шадтай гансахан сүүдэй-мү… гын органууд бэшэ, харин ху… даа наймаанай организацин… хүтэлбэрилэгшэд болон бүхы… ниитэ шангаар тэмсэхэ зэр… Гүрэнэй зөөриие үригшэд, ху… лагшад ба тэдэниие далдаа… саг соогоо элирүүлэгдэжэ, ху… ёһоор хатуу харюусалгада… дуулагдаха ёһотой. Тэрэшэлэ… далдаа наймаанай органи… нуудта эд бараанай ба мүнгэ… риин тоо бүридхэлые һайнаар… хидхэлгэ тон шухала. Тиигэж… даа гүрэнэй зөөри нарин н… сахигдаха байна.

И. Балу…
юстициин младша совет…

АГИТАТОРТА ТУҺАЛАМЖА

Большевистскэ агитациин гол шэнжэ тэмдэгүүд

Ажалшадые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ, ажахын ба политическэ зорилгонуудые шиидхэхэ хэрэгтэ олониитые эмхидхэн элсүүлхэ ябадалда үдэр бүриин политическэ агитаци, нүхэр Сталинай заалганай ёһоор, хэзээшье, хаанашье партиин гол шухала зэбсэгүүдэй нэгэн болоно.

Большевистскэ агитаци болбол гүнзэгы идейнэ, хурса, үнэн зүб, түгэс, эли тодорхой ба нүлөө ехэтэй байдаг тулада хүсэтэй юм.

Большевистскэ агитациин идейнэ хэмжээнь тэрэнэй удхаһаа дулдыдадаг байна. Партиин политикые, тэрэнэй уряалнуудые ба тогтоолнуудые олониитэдэ ойлгуулха, ажалшадые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ, советскэ хүн бүхэниие өөрынгөө социалистическэ Эхэ орондо заха хизааргүйгөөр дурладаг, Ленин—Сталинай агуу ехэ партида, коммунизмын хэрэгтэ үнэн сэхээр хүмүүжүүлхэ гээшэ большевистскэ агитациин идейнэ удхань болоно. Политическэ агитаци хадаа ниитын ажалда, социалистическэ зөөридэ коммунистическэ ёһоор хандадаг, өөрынгөө ороной улам баян, хүсэтэй ба улам гоё һайхан болохын түлөө эршэмтэй шангаар тэмсэдэг байхаар советскэ хүнүүдые хүмүүжүүлхэ ёһотой.

Политическэ агитациин идейнэ шанарынь агитаторнуудай өөһэдынь бэлэдхэлһээ дулдыдадаг байна. Үндэр идейнэ удхатай, нүлөө ехэтэй агитаци хэхын тула «агитатор болбол идейнэ, коммунистическэ партидаа үнэн сэхэ, манай партиин түүхые мэдэхэ ба манай партиин зүгһөө хүдэлмэришэн ангиин, арадай урда табигдажа байгаа зорилгонуудые һайн ойлгохо ёһотой байха юм» гэжэ М. И. Калинин хэлээ һэн.

Большевистскэ агитациин нэгэн шухала шэнжэ тэмдэгынь хадаа тэрээнэй үнэн зүбынь болоно.

Большевигүүд хадаа арадһаа юушье нюудаггүй, тиимэһээ арадта үнэн сэхыень хэлэхэһээ айдаггүй гээшэ. Манай парти хадаа өөрынгөө бүхы түүхэ соо арадта алба хэһэн ба хэжэшье, өөрынгөө бүхы ажал-ябуулгые ажалшан арадай аша туһада зорюулһан ба зорюулжашье байна. Советскэ арад болбол большевигүүдэй үгын үнэн сэхэдэ этигэдэг дээрэһээ Ленин—Сталинай партиие ходо даган ябана. Үнэн байдалые гоёохо, тэрэниие буруугаар харуулха ябадал большевистскэ агитацида тон харша юм.

«Босцуудтэ юумые гоё һайхан болгожо харуулхаяа бү һанагты, харин үнэн болото байдалые байһан хэбээрнь харуулха хэрэгтэй, бэрхэшээлнүүдые харуулан хэлэхэһээ бү айгты» гэжэ нүхэр Калинин фронтын агитаторнуудта хэлэһэн юм. Иимэ эрилтэ городой ба хүдөөгэй агитатор бүхэнэй урда табигдана...

Республикын хүдөө ажахые, эгээн түрүүн, тэрэнэй гол һалбари болохо колхозуудай ниитын малажалай гээгдэнги ябадалые усадхаха гэһэн шухала зорилго партиин Центральна Комитет ба ВКП(б)-гэй обкомой 4-дэхи пленум манай республикын урда табиһан байна. Энэ зорилго болбол колхозно таряашадай бүхы хүсые большевистскээр эршэдхэн эмхидхэһэнэй үндэһэ һуури дээрэ дүүргэгдэхэ гээшэ. Хүдөө нютагай агитаторнууд үдэр бүри политическэ хүдэлмэри ябуулха зуураа, өөрынгөө колхоздо, бригадада ба фермэдэ бии байһан бүхы дутуу дундануудые, бэрхэшээлнүүдые элирүүлэн гаргаха, тэдэниие зоримгойгоор дабан гараха ябадалда колхознигуудые уряалха ёһотой.

Энэ зорилгоёо зүбөөр ойлгоһон Кударын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой партийна организациин агитатор нүхэр Ломбоцыреновэй ажал һайшаалтай байна.

Нүхэр Ширип Ломбоевич Ломбоцыренов тэжээлэй бата бэхи база байгуулха тухай хөөрэлдөөн соогоо олон тоонуудые ба жэшээнүүдые баримталан, ниитын малажалые хүгжөөлгын гүрэнэй 3 жэлэй түсэбые колхозойнгоо дүүргэжэ шадаагүй байһанай шалтагаануудые элирүүлэн хэлэжэ үгэбэ. Үнгэрэгшэ жэлнүүдтэ колхозой адуу малда үбһэ тэжээл бэлдэхэ хэрэгтэ ёһотой анхарал табидаггүй, ниитын малажалые урданайхидал адляар бэлшээжэ үсхэхэ гэһэн гээгдэнги һаналай бии байһан дээрэһээ жэлһээ жэлдэ малай үбэлжэлгын үедэ олон тоото мал хоролтодо ородог байгаа. Тиимэһээ бидэнэр колхозойнгоо малажалые хүгжөөхэ түсэбөө дүүргэжэ шадаагүйбди гэжэ нүхэр Ломбоцыренов колхознигуудта ойлгуулһан байна.

Ниитын малажалай хүгжэлгын гээгдэнги байдалые усадхахын тула 36 мянган центнер үбһэ тэжээл заабол бэлдэхэ зорилготойбди гэжэ агитатор колхознигуудтаа ойлгуулжа үгэбэ. Колхозойнгоо хүдэлмэриин хүсые тоолон үзөөд, сабшалангай һайн ургасатай байһые ба колхоз соохи бэшэ олон арга боломжонуудые элирүүлээд байхада энэ зорилго бэелүүлэгдэжэ боломоор байна гэжэ агитатор нүхэр Ломбоцыренов колхознигуудые этигүүлдэг байха юм.

Агитатор Ломбоцыреновэй энэ хөөрөөн большевистскэ агитациин тодо жэшээ мүн. Энэ хөөрөөн болбол гүнзэгы удхатай, үнэн зүб байдалые харуулһан, тодорхой баримтануудые хэрэглэжэ, зорилго табиһан агитаци болоно. Агитатор хадаа колхозойнгоо ажабайдалһаа баримтануудые ба тоонуудые абажа, колхозойнгоо ниитын малажалай үнэхөөрөө ямар байдалда ороод байһыень тодоор, ойлгосотойгоор харуулжа үгөө. Энэ хөөрөөн соогоо агитатор болбол колхозойнгоо малажалай гээгдэнги байдалые усадхахын, адуу малдаа тэжээлэй бата бэхи база байгуулхын тула бүхы колхознигуудые эмхидхэн элсүүлхэ гэһэн зорилго табина.

Ингэжэ колхозой, фермын, бригадын байдалтай, тэдэнэрэй урда байһан зорилгонуудтай холбоотой байһан туладаа тус хөөрөөн хооһон үгэ дэлгээлгэ болошоогүй, харин нүлөө ехэтэй байба.

Большевистскэ агитациин үшөө нэгэ шэнжэ тэмдэгынь юуб гэхэдэ, тэрэ болбол хурса, дайшалхы шанартай байдаг. Агитаци хэхэ гээшэ ганса аргадаха бэшэ, мүн элишэлэн шүүмжэлхэ гэһэн удхатай гэжэ нүхэр Сталин һургана. Политическэ агитаци болбол хүнүүдэй ухаан сэдьхэл доторхи капитализмын үлэгдэлнүүдтэ эсэргүүсэн тэмсэдэг, лодырьнууд, хомхой хобдог этэгээдүүд, ажалай ба гүрэнэй жаяг заршам эбдэгшэд, общественнэ социалистическэ зөөриие хулгайлагшад мэтые эрид шангаар элишэлэн шүүмжэлхэ ёһотой. Большевигүүдэй парти болбол дутагдалнуудые тэсэжэ байдаггүйгөөр советскэ хүнүүдые һургадаг. Тэрэ хадаа зоримгой шүүмжэлэлээр эдэ дутуу дундануудые үндэһөөрнь үгы хэхэ хэрэгтэй гэжэ һургадаг. Үдэр бүриингөө ажалда колхоз, предприяти, бригада гү, али фермын хүдэлмэриин дутагдалнуудые элирүүлдэггүй, дутагдалнуудые гаргаһан хүнүүдые шүүмжэлдэггүй, хэрбээ ямар нэгэн хүниие шүүмжэлбэл, тэрэниие гомодхоохо аабзаб гэжэ айдаг агитатор болбол үнэн сэхэ, зоримгой большевистскэ агитатор гэжэ тоологдохогүй байна.

Большевистскэ агитаци болбол ажалшадта нүлөө ехээр үзүүлдэг дээрэһээ хүсэтэй. Политическэ агитациин үндэр идейнэ, тодорхой, зорилго түгэс байха бүринь тэрээнэй нүлөөнь ехэ ба хүсэтэй байдаг. Тиимэһээ колхоз ба предприятиин ажал тэндэ хүдэлмэрилжэ байһан хүнүүдтэ нүлөө ехэтэй байдаг. Энээнэй жэшээ болгон Бичурын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин агитаторнуудай хүдэлмэриие хаража үзэе. Агитаторнууд коммунист Федор Пономарев, комсомолец Гаврил Бушков, партийнабэшэ Мария Глазкова ба бусад мүнөө үедэ үбһэ хуряалга… ябажа байһан колхозни… дунда саг үргэлжэ хөөрэлдө… зэгэ уншалга хэдэг. Саг соо… ный газетэ, «дайшалхы хуу… гаргадаг, харуулан ойлгуулха… тациин зүйлнүүдые үргэнөөр… лэдэг юм. Үбһэшэдэй дунда… тическэ хүдэлмэри ябуула… тэдэнэр колхозойнгоо малаж… тэжээлэй бата бэхи база бай… ха зорилготой нигтаар холб… байна. Молотовой нэрэмжэтэ… хозой агитаторнууд нютагай… римтануудые ба жэшээнүүдые… гэнөөр хэрэглэнэ. Үбһэ хуря… үедэ дэлгэрһэн социалисти… мүрысөөнэй үндэһөөр полити… агитациин нүлөө ехэтэй бай… бидэнэр харанабди. Үбһэ ху… гын бүхы бригаданууд, сеноко… кын машинистнууд, бүхы ко… нигууд хамаг хүсэеэ эршэл… түргэн болзор соо шанар һа… ехэ үбһэ тэжээл бэлдэхэ хүс… тэйгөөр ажаллана. Жэшээл… № 6 бригадын гэшүүд (бри… рынь нүхэр Бушков) үдэрһөө… тэ нормоёо үлүүлэн дүүргэдэ… Машинист Иван Баженов хо… лаанай морёор часай граф… хүдэлмэрилнэ. Үдэрэй 6,5 га… шахын орондо нүхэр Баженов… бүри 10 гектар сабшана.

Большевистскэ агитаци… хөөрэлдөөгөөр, элидхэл хэ… газетэ уншалгаар түгэсэдэг… юм. Харуулан ойлгуулха… циие үргэнөөр хэрэглэхэ хэр… Харуулан ойлгуулха агитаци… бол баһал үндэр идейнэ, … гүнзэгы удхатай байха ёһотой… руулан ойлгуулха агитациин… зүйлнүүдые зүбөөр хэрэглээд… бал, ажалшадые коммунист… кээр хүмүүжүүлхэ тон хүсэтэ… сэг болохо юм.

К. ПАВЛ…

ҮБҺЭ ХУРЯАЛГЫН ШИИДХЭХЫ ҮЕ ЕРЭЭ

ҺҮХЭД КОЛХОЗНИГУУД БА МЕХАНИЗАТОРНУУД!
Тэжээл бэлэдхэлэй түсэбые түргэнөөр дүүргэхын түлөө тэмсэгты!

☆ ☆

...шинануудынь ехэнхидээ миин байна

...нэ жэл Кударын аймагай колхозуудай сабшалангай ургаса ехэ. Илангаяа Сүхэ гол зубшаад, ...г нойто ехэтэй газарай ногоон ...зар ургаа. Иимэ баян ургасые саг соонь хуряажа абаа хада, ...у малда элбэг хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэгдэхэ гээшэ. Үбһэ хуряалгын эгээл харюусалгатай үеындэхи колхознигууд үдэр һүнигүй хүдэлмэрилнэ. Энэ кампанида механизаторнуудшье ехэ хүдэлмэри хэхэ ёһотой байгаа. Зүгөөр, ...эхи МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд үбһэ хуряалгада хабаадахадаа һэн хуушанайнгаа һанал бодолоо хахасаагүй байһыень бодото баримтанууд гэршэлнэ.

Аймагай хоёр МТС-үүд харьяа колхозуудтаа 2300 тонно силос ...аха, 9000 гектар үбһэ сабшажа ...аха түсэбтэй юм. Үбһэ хуряалгын түрүүшын үдэрһөө захалаад, ...шинануудаа бүхы хүсөөрнь хүдэлмэрилүүлээ һаань, харьяата колхозуудтань нилээд ехэ хүдэлмэри ...хэгдэһэн байха һэн.

...ээд үбһэ хуряалгын эхилһэнһээ ...шо Хамнигадайн МТС оройдоо ...гектар сабшаад, 197 тонно силос ...с дараа. Сенокосилкын агрегат ...ын үбһэ хуряалгын эхинһээ ...шо 50 гектар сабшаһан болоно. ...Кударын МТС 350 гектар сабша. Тус станциин директор нүхэр Дмитриев тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэри МТС-эй хэрэг бэшэ ..., агрегадуудайнгаа хүдэлмэрие хайхардаггүй байха юм.

Георгий Паньковой үүсхэл тухай тракторна сенокосилкын машинистнуудта хэншье хэлэжэ үгөөгүй байха юм. Сенокосилканууд ехэнхидээ миин байдаг. Жэшээнь, Куйбышевай нэрэмжэтэ колхоздо хоёр тракторна сенокосилка (машинистнуудынь Юрий ба Владимир Кожевниковтан) үбһэ хуряалгын эхилхэһээ хойшо миил 125 гектар сабшаһан байна. Мүн Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо тракторна сенокосилкань хэдэн үдэр соо зогсоогдоо. Шалтагааниинь юуб гэхэдэ, трактор сенокосилка хоёрынь ээлжэлээд лэ эбдэрдэг юм.

Тэрэшэлэн тракторна агрегадууд үбһэнэй шанарай түлөө тэмсэдэггүй, дээгүүр аад, забһар шушуур үлөөжэ сабшаһаар. Иимэһээ үбһэнэй эгээл шэмэтэй хубинь газартаа үлэдэг.

Хамнигадайн МТС-эй олон машинистнууд нормоёо дүүргэдэггүй ба хүдэлмэриинь шанар муу байна. Гэбэшье, директорые политическэ талаар орлогшо нүхэр Волков тракторна агрегадта оройдоо ябадаггүй, үбһэшэдэй ямар хүдэлмэрилжэ байһые мэдэдэгшьегүй юм.

Тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэридэ эдэ МТС-үүдэй хайша хэрэгээр хандаһан дээрэһээ бэрхэтэй байдал тохёолдоо. Тус станцинуудай директорнүүд нүхэд Дмитриев ба Воробьев гэгшэд «үбһэ хуряалга манай хэрэг бэшэ» гээд, энэ хүдэлмэрие өөрөө бүтэхэдэнь орхижорхиһон байна бшуу.

И. Вольфова.

Мүрысөөндэ илаба

Хориин аймгүйсэдком ба ВКП(б)-гэй айком болбол хабарай тарилга, пар хахалалга үнгэргэлгөөр, ниитын малажал хүгжөөхэ ба малажалай продуктнуудые бэлэдхэхэ түсэбые дүүргэлгээр колхозуудай социалистическэ мүрысөөнэй хахад жэлэй дүн гаргаба. Энэ мүрысөөндэ аймаг соогоо түрүү һуури эзэлһэн Үдын сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр М. Баданов, парторганизациин секретарь нүхэр Н. Дондоков) аймсоведэй гүйсэдкомой ба ВКП(б)-гэй айкомой дамжуулгын Улаан туг барюулагдаа.

Мүнөө Кировэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд адуу малдаа элбэг хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэхын тула эсэшэ сусашагүйгөөр хүдэлмэрилжэ байна. Жэшээлхэдэ, гар хажууршад 63 наһатай Ж. Цыремпилов, ахалагша һаалишан М. Бадарханова, һаалишан Д. Сангитова ба бусад үдэр бүриингөө нормые 120—130 процент дүүргэдэг байха юм. Тус колхоз үбһэ хуряалгын хүдэлмэрие мүн лэ үргэн далайсатайгаар ябуулжа, аймаг дотороо түрүү зэргэдэ ябана. Гэбэшье, набшаһата тэжээл бэлэдхэлгэ, шэмэтэ тэжээл болохо силос даралгын темпые энэ колхоз эрид түргэдхэхэ ёһотой.

Ц. Цыдыпов.

Колхозуудта туһална

Н. К. Крупскаягай нэрэмжэтэ хүүгэдэй байшангай (Заиграй) хүмүүжүүлдэг үхибүүд гансахан июль һарада 1000 центнер шахуу набшаһа ба мүшэр хүршэ колхозуудайнгаа ниитын малда бэлдэжэ үгэбэ.

Тэрэ байшангай директор Л. М. Андрущак, һуралсалай-хүмүүжүүлгын таһагые даагша Т. И. Николаева гэгшэд воскреснигүүдые һайнаар эмхидхээ. Тэдэ үхибүүд Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо — 164 центнер, Энгельсын нэрэмжэтэ колхоздо—400 центнер, «1-е Мая» колхоздо—380 центнер набшаһата тэжээл бэлэдхэжэ үгөө. Воскреснигүүдтэ комсомолка Комиссаровагай хүтэлбэрилдэг бүлэг үхибүүд, Сережа Королев, Витя Мотков, Валя Иванина, группын староста Леня Сулица болон бусад бэшэ нүхэдтөө эрхим жэшээ харуулаа.

Комсомольско организациин секретарь Нэля Кокорина, хүүгэдэй байшангай Соведэй түрүүлэгшэ Аня Гармаева гэгшэд набшаһата тэжээл бэлэдхэлгэ дээрэ мүн лэ оролдосотойгоор ажалланад.

Тэдэнэр колхозуудта набшаһата тэжээл бэлэдхэлгэеэ үргэлжэлүүлһээр.

Орөлдосотой ажал

...Кабанскын аймагай Чкаловай ...нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин ...гэшүүд үбһэ хуряалгын темпые ...үдэрһөө үдэртэ хурдадхана. Мүнөө ...ээд ехэ талмайн үбһэ сабшаад, ...н зуугаад центнер эрхим шанартай үбһэ сомоһон байна. Колхозой малай фермые даагша нүхэр Бурковай хүтэлбэрилдэг үбһэшэдэй бүлэг илангаяа һайнаар хүдэлмэрилнэ. Тус бүлэгэй колхознигууд үбһэ хуряалга дээрэ үдэрэйн даабаринуудые 220 процент хүрэтэр дүүргэдэг юм. Тэдэнэр үдэшэ үглөөниинь малажал дээрээ хүдэлмэрилдэг. Тэрэшэлэн нүхэр Калашниковай хүтэлбэрилдэг тэжээл бэлэдхэлэй бригада ажалай һайн ...шээ харуулна. Гар хажууршад ...рия Илькова, Евдокия Портнягина, Дарья Лютова гэгшэд 0,40 ...сабшаха нормотой аад, үдэр бүри 0,90 га хүрэтэр сабшажа, ажалай үндэр бүтээсэ туйлана. Тиихэдэ моришон Александр Никифорович Ильков мори харахынгаа хажуугаар үдэр бүри 0,70 га ба тэрэнһээ дээшэшье үбһэ сабшадаг ...м.

Аймаг дотор социалистическэ мүрысөөндэ мүнөө «Коммунизм» ба 17 партсъездын нэрэмжэтэ колхозууд түрүүлжэ ябана. Эдэ колхозууд үбһэ сабшалгынгаа түсэбэй хахадһаа үлүүень дүүргэ... «Коммунизм» колхозой үбһэшэд 478 гектар үбһэ сабшаад, 3000 центнер үбһэ сомоһон байна. Тиихэдэ, 17 партсъездын нэрэмжэтэ колхоз 443 гектар үбһэ сабшаад, мүн лэ 3000 шахуу центнер үбһэ сомоһон байха юм.

Үргэлжэдөө таряа хуряалгын эхилтэр үбһэ хуряалгые дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ ороһон Ленинэй нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхозой гэшүүд эршэмтэйгээр хүдэлмэрилнэ. Энэ колхозой 4-дэхи бригадын гар хажууршан Алексей Петрович Трусов ажалаа зүбөөр эмхидхэһэнэй ба хүреэлэн сабшаха шэнэ метод хэрэглэһэнэй ашаар үдэрэйнгөө даабарине 300 ба дээшэшье процент дүүргэдэг байха юм. Түрүү хажууршын дүй дуршалые хэрэглэн 3-дахи бригадын гар хажууршад Егор Ефимович Копытов үдэр бүри 1,5 нормо, Агния Волкова, Елизавета Корытова, Анисья Суханова, Евдокия Петровна Волкова гэгшэд үдэрэйнгөө даабарине 120—150 процент дүүргэдэг болоо. Тэрэшэлэн 2-дахи бригадын ба 1-дэхи бригадын гар хажууршад барандаа шахуу ажалайнгаа нормонуудые саг үргэлжэ үлүүлэн дүүргэнэ.

Ингэжэ Кабанскын аймагай түрүү колхозуудай гэшүүд ниитынгээ адуу малда бардам хүрэхэ тэжээл бэлдэхын түлөө эсэшэгүйгөөр оролдожо байна.

М. Савельев.

Избач-агитатор

Курумканай аймагай Мүргэнэй сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой комсомольско эхин организациин секретарь, избач нүхэр Будаева үбһэшэдэй дунда агитационно-ниитын хүдэлмэри һайнаар ябуулна. Тэрэ хадаа үбһэ хуряалга дээрэ хүдэлмэрилдэг колхознигуудта газетэ болон уранһайханай литература уншадаг, хөөрэлдөө үнгэргэдэг байха юм.

Мүн нүхэр Будаева бригадануудаар ябажа, «дайшалхы хуудаһануудые» гаргалсадаг ба колхознигуудай хэһэн үдэр бүриин ажалай тоо бүридхэлгые шалган үзэдэг.

С. Ангабаев.

Агитбригада үбһэшэдтэ гараба

...Ахын аймсоведэй гүйсэдкомой ...культурно-гэгээрэлэй таһаг агитбригада эмхидхэжэ, колхозуудта ...гараа. Тус агитбригада үбһэ хуряалгын бригадануудаар ябажа, ...кэг һаала табина.

Мүн тэрэнэй гэшүүд лекци ба элидхэлнүүдые уншана, ханын газетэ болон «дайшалхы хуудаһа» гаргалсана.

Д. Дугаров.

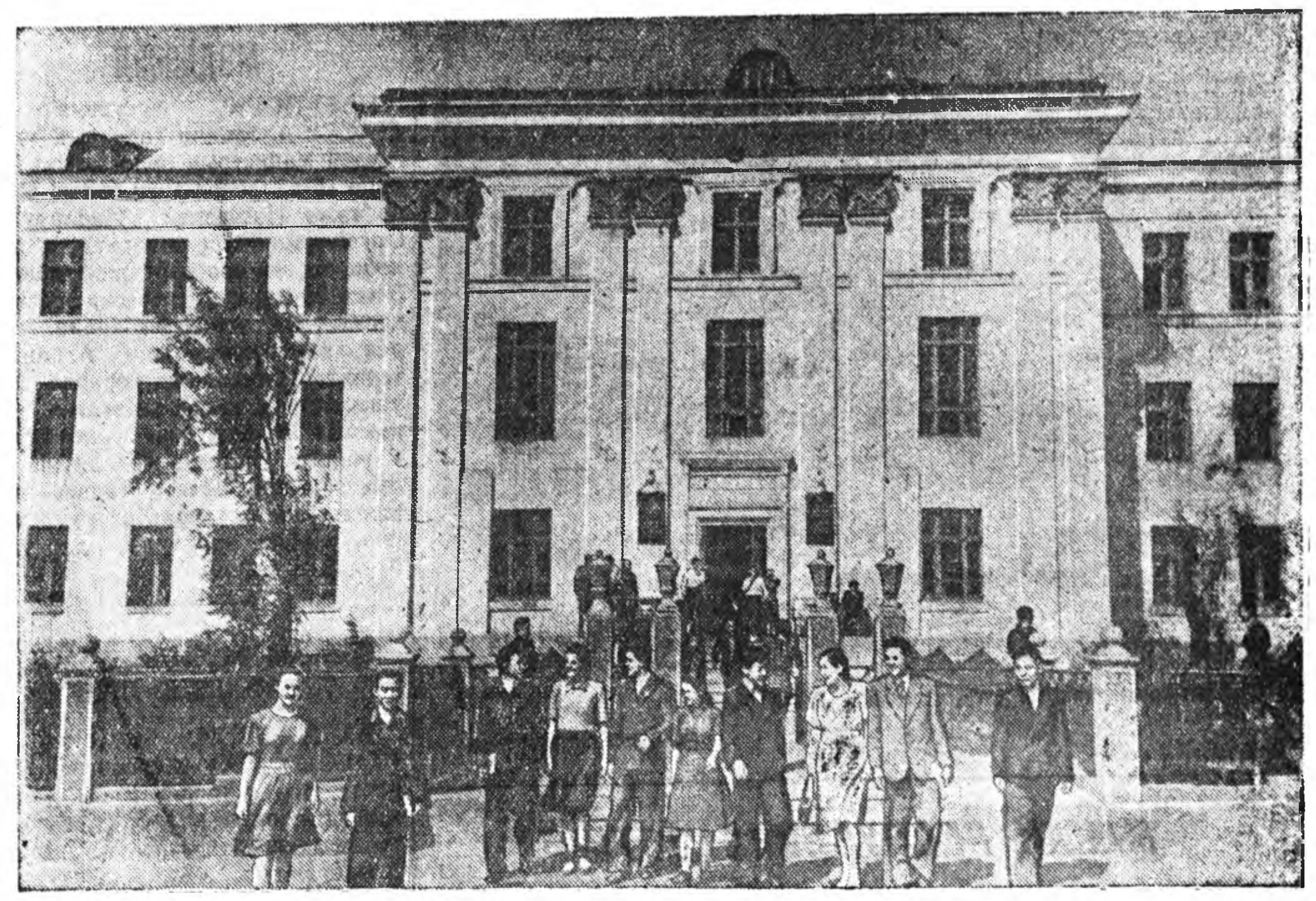

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ Бурят-Монголой гүрэнэй педагогическа ба багшанарай институдуудые дүүргэгшэд институдайнгаа байшангай дэргэдэ байна.

М. Миневэй фото.

☆

Манай институдта орогты

Е. РАМПИЛОВА —
Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ Бурят-Монголой гүрэнэй педагогическа институдай директор

Большевистскэ парти ба советскэ правительство арадай гэгээрэл тухай, формоороо национальна ба удхаараа социалистическэ культурын хүгжэлтэ тухай саг үргэлжэ анхаралаа хандуулжа байдаг.

Комсомолой III съезд дээрэ В. И. Ленин хадаа һураха, һураха ба һураха гэжэ советскэ залуушуулда захяа һэн.

Советскэ культурын хүгжэлтын дүн гаргаха зуураа И. В. Сталин манай орондохи культурна революциин эгээл шухала туйлалтануудай нэгэн хадаа шэнэ советскэ интеллигенциие байгуулга болоно гэжэ заагаа һэн.

«Хэрбээ хүдэлмэришэн анги культурагүй ябадалаа усадхажа шадаагүй һаа, хэрбээ тэрэ өөрын интеллигенциие байгуулжа шадаагүй һаа, хэрбээ тэрэ эрдэм шудалжа, ажахыгаа эрдэмэй хүсөөр ябуулжа шадаагүй һаа, оронойнгоо эзэн боложо шадахагүй байна», — гэжэ нүхэр Сталин хэлээ һэн.

Манай орон дотор дунда ба дээдэ эрдэмые хүгжөөлгэ, научна эмхи зургаануудые олоор байгуулга хадаа советскэ интеллигенциин кадрнуудай туйлай ехээр ургалтые хангаба.

Дайнай хойто тээхи түрүүшын табанжэлэй үедэ арадай эрдэм бэлигэй хүгжэлтэдэ шэнэ ехэ амжалтанууд туйлагдаба. Манай орон дотор хэдэн миллион студентнэр һуралсана. Багшанарай тоо жэл бүри олошорно. Манай институт энэ жэлдэ дээдэ мэргэжэлтэй 180 багшанарые бэлэдхэбэ. Тэрэнэй тоодо бурят-монгол хэлэ ба литературын 12 багшанар бии.

Манай орон дотор коммунизмын агууехэ барилгануудай бодожо байһан энэ үедэ залуу мэргэжэлтэд советскэ интеллигенциин арминн зэргэдэ жагсаха байна. Манай түрэл Сибириин, Дальна Востогой, холын хойто Зүгэй үргэн уужам газар дайда дээрэхи коммунизмын ерээдүй барилганууд ба байгаалине хубилгаха гайхамшаг ехэ хүдэлмэринүүд эрдэмтэдые, инженернүүдые, багшанарые, врачуудые болон бусад олон мэргэжэлтэдые эринэ.

Манай орон дотор агууехэ хүдэлмэринүүдэй бурьялан байгаа үедэ коммунизмын ерээдүй байгуулагшадые хүмүүжүүлэн бэлэдхэжэ байгаа арадай багшын ажал аргагүй хүндэтэй.

Институдта һуралсажа байһан үедөө залуу багшанар ерээдүйе хүмүүжүүлжэ шадаха эрдэм болбосорол ба дүршэл нилээд абаһан байна.

1946 ондо идеологическа асуудалнуудаар ВКП(б)-гэй ЦК-гэй түүхэтэ тогтоолнууд гараа.

Идеологическа фронт дээрэ түүхын ба философиин асуудалнуудаар, биологи ба языкознаниин талаар болоһон дискуссинууд хадаа космополитизмын харша идеологитой ба буржуазна национализмтай тэмсэхэ тэмсэлдэнь, гадаадын юумэнэй урда һүгэдэн дохихо ябадалда эсэргүү тэмсэлдэнь советскэ хүнүүдэй идейно-теоретическэ зэбсэг боложо үгэнэ.

Советскэ языкознанидахи һаатан зогсолтодо эсэс табиһан «Марксизм ба языкознаниин асуудалнууд» гэһэн И. В. Сталинай зохёолнууд марксизм-ленинизмын барагдашагүй баян һургаалда шэнэ, түүхэтэ оруулалта болоһон байна.

Советскэ языкознаниин сталинска үндэһэнүүдые шудалалга хадаа марровска алдуунуудые зайлуулха арга олгоо. Хэлэн тухай Маррай антимарксистска «шэнэ һургаал» хадаа педагогическа кадрнуудые бэлэдхэлдэ ба һургуулида хэлэ заалгада горьтойхон һаад ушаруулдаг байгаа.

Энэ жэл дүүргэжэ гарагшадай институдта һуралсаһан жэлнүүдтэ манай орон дотор элдэб ниитэ-политическэ кампанинууд ябуулагдаһан байна. Эдэ бүгэдэндэ манай институдай профессорско-һургагшадай состав ба студентнэр айхабтар эдэбхитэйгээр хабаадалсаһан байна. Эдэ бүгэдэ хадаа ниитэ-политическэ хүдэлмэри хэхэ дүршэл студентнэртэ үгэдэг байгаа. Тиимэһээ Эхэ орондоо арадай залуу багшанарые бэлэдхэн үгэхэдөө бидэнэр ниитын ажал-ябуулагшадые бэлэдхэжэ үгэнэ гээшэбди. Тиин багша хүн ниитын ашаг туһатай ажалай хажуу тээ байха ёһогүй бшуу.

Манай советскэ багша арад зонтоёо нигта холбоотойгоор хүдэлмэрилдэг, хамаг хүсэ шадалаа, эрдэм бэлигээ арад зондоо зорюулдаг, тиимэһээ багшанар арад зондоо хүндэлүүлдэг байна. Манай орондо арадай багшын нэрэ алдар үнэхөөрөөшье хүндэтэй. Энэ үндэр нэрые нэрэтэй түрэтэйгөөр зүүжэ ябахын тулада Ленин — Сталинай партиин хэрэгтэ үнэн шударгы байха, түрүү теорёор — марксизм-ленинизмын теорёор бэеэ саг үргэлжэ зэбсэглэхэ, мэргэжэлээ хододоо дээшэлүүлхэ ёһотой.

Арадай залуу багшанарай шэнэ группые бэлэдхэжэ гаргаад байхадаа Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ педагогическа институт һуралсалай шэнэ жэлдэ эдэбхитэйгээр бэлэдхэжэ байна. Һуралсалай 1951 — 52 онуудта 300 шахуу студентнэр институдта абтаха юм. Физикэ болон математикын, естествознани болон географиин, ород хэлэ ба литературын, бурят-монгол хэлэ ба литературын, түүхын багша болохоо хүсэгшэдһөө мэдүүлгэ абтажа эхилэнхэй. Дунда һургуулида болбосоролой аттестадта экзаменуудай дүүрэхэһээ хойшо мүнөө болотор гансал энэ жэлдэ дунда һургуулие дүүргэгшэдһээ 120 гаран мэдүүлгэ ороод байна.

Бурят-монгол һургуулинуудта һуралсалай үндэһэн хэлэн дээрэ ябуулагдадаг болоһон үедэ бурят-монгол хэлэ ба литературын багшанарые манай институдта бэлэдхэл ехэхэн удхашанартай байна. Энэ жэлдэ гансахан педагогическа институдта бэшэ, мүн багшанарайшье институдта бурят-монгол хэлэ ба литературын багшанарые бэлэдхэхэ юм. Энэ хадаа формоороо национальна, удхаараа социалистическэ культурые хүгжөөхэ ленинско-сталинска национальна политикын нэгэ толотомо илалта мүн болоно. «Олон миллион арад түмэн имагтал түрэлхи, национальна хэлэн дээрээ культурна, политическэ ба ажахын хүгжэлтын хэрэгтэ амжалта туйлажа шадаха байна», — гэжэ нүхэр Сталин һургана.

Энэ жэлдэ манай институт бурят-монгол һургуулинуудта хүдэлмэрилхэ бурят-монгол хэлэ ба литературын үндэр мэргэжэлтэй багшанарай хоёрдохи выпуск хэбэ. Багшанарые бэлэдхэлэй шанар жэл бүри һайжарна. Бурят-монгол хэлэ ба литературын кафедрын һургагшанар бултадаа филологическа наукануудай кандидадууд гэһэн эрдэмэй нэрэзэргэнүүдтэй юм. Институдай профессорско-һургагшадай состав научно-теоретическэ талаараа саг үргэлжэ ургажа байдаг. Гансахан 1951 ондо институдай 5 һургагшад наукануудай кандидадуудай нэрэзэргэ абаха диссертаци бариһан байна. Тэдэнэй дунда бурят-монгол литературын залуу һургагша А. Н. Тантятова бии.

Институдай научно-педагогическа коллектив кафедрануудтаа научна хүдэлмэри хэхэ үргэн арга боломжотой юм. Манай республикын культурын, экономикын, түүхын, хэлэнэй ба литературын али бүхы талаар ургаха теоретическэ асуудалнуудые тодорхойлон гаргаха хэрэгтэ республикын дээдэ һургуулинуудай эдэбхитэйгээр хабаадалсахыень ажабайдал эринэ.

Манай институдай студентнүүд курсовой хүдэлмэри бэшэхэдээ ба кафедрануудай дэргэдэ эмхидхэгдэһэн студенческэ научна кружогуудта хабаадалсахадаа бэеэ даагаад, научна хүдэлмэри хэхэ эхин дүй дүршэл абадаг байна. Яахадааб гэхэдэ, советскэ багша хадаа өөрынгөө практическа хүдэлмэриин хажуугаар, научна эрдэмээ дээшэлүүлхэ, мэргэжэлээ улам шудалха уялгатай бшуу.

МАЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЭДЭ БЭЛЭДХЭЛ

Нэгэшье байра баригдаагүй

Урган хүгжэжэ байгаа малажалой ашаг шэмэ үшөө дээшэлүүлхын тула адуу малаа дулаан, тиимэ байраар хангаха хэрэгтэй.

Гэбэшье, Хориин аймагай олон колхозуудай малай байранууд ехэнхидээ һандаржа муудашаһан байна юм.

Аймагай колхозууд энэ жэлдэ нилээд олон малай байрануудые бариха ёһотой байбашье, элээндэ хэрэгтэй 17000 кубометр барилгын модо ба нилээд ехэ тёс хаһа саг соонь бэлэдхээгүй байшоо.

Аймгүйсэдкомой ба партиин айкомой шиидхэбэриин ёһоор июниин 23-һаа июлиин 23 болотор зоотехническэ барилгын стахановска һара соносхогдоһон байгаа. Энэ һарын эмхи гуримгүйгөөр үнгэргэгдэһэн тухай доро дурсаглаһан баримтанууд гэршэлнэ. Стахановска һарын турша соо хэдэ шэнэ барилга, хаана хэхээ олохон дэхэгүй байшоо. Колхоз бүхэндэ барилгын бригада эмхидхэхэ гэжэ шиидхэгдэһэн аад, олонхи газарта эмхидхэгдээгүй, хэдэн хүнүүдые барилгада гаргаад лэ орхиһон байха юм.

Стахановска һарын турша соо аймаг дотор 2 конюшни, үнеэдэй 3 байра, тугалай 3 байра, хониной 6 байра, гахайн 6 байра барихаар хараалагдаһан юм. Тэрэ гэһээр һараһаа үлүү саг үнгэрөө. Эдэ байрануудай нэгэниишье бүтээгдээгүй. Харин нэгэ конюшни, үнеэнэй 2 байра, тугалай 1 байра, хониной 1 байра ба гахайн 3 байра барижа захалагдаа. Гэхэтэй хамта, Сталинай, Калининай нэрэмжэтэ, «Победа», «Улаан Одон» колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд барилгын хүдэлмэри оройдоо эмхидхээгүй.

Барилгын хүдэлмэриин шанарай түлөө хэншье тэмсэдэггүй байна. ... эрхилхэ таһагай (даагшань нүхэр Красиков), МТС-үүдэй дирекциин, тэрэшэлэн хүдөө ажахын таһагай зүгһөө колхозуудай барилгашадта техническэ туһаламжа үзүүлэгдээгүй байха юм. Тиимэһээ зарим колхозуудта малай байрануудые барилгын гурим хазагайруулагдаа.

Малай байрануудые барилга Хориин аймагай колхозуудта гүнзэгы таһаллдалда ороод байһаниинь элитэ. Теэд аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Харламов, хүдөөгэй ба колхозно барилгын таһагые даагша нүхэр Красиков гэгшэд колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдһөө энэ талаар шанга эрилтэ хэдэггүй байна.

Гадна зоотехническэ барилгын стахановска һара соносхоод лэ, тэрэнэй ябасые партиин айкомшье, аймгүйсэдкомшье шалгажа үзөөгүй байхадань, энэ һарын эмхи гуримгүйгөөр үнгэргэгдэһэниинь гайхалтай бэшэ.

Эрдэмэй үүдэн нээлтэтэй

Ч. НАМЖИЛОВ

«Эрдэм бэлиг—эрхим баян» гэжэ
Эртэ урданһаа араднай хэлсэгшэ һэн.
Энээндэнь сэдьхэл зүрхөөрөө этигэжэ,
Эрэлхэг хүнүүднай холые зоригшо һэн.

«Буруугай бэлшээриһээ» һая гараһан
Булган малгайтай бурят хүбүүдэй
Хаанашье хүрэтэр зүдхэһэн зам
Хаалта мүргөөд хосорогшо бэлэй.

Зобоошодой нэгэн Доржи хүбүүн
Зориһон ехэ замайнгаа тэгэндэ
Тэнэг хаанай мананда хушуулан,

Түүхын дохёо—«Аврорын» нээрээн
Түрэһэн нютагайнь гэнжые хобхолоо.
Сахалайтаһан нюуртай малшадые һэреэн,
Саарһан дээрэ нэрэнүүдтэй болгоо.

Ажалша Бурядай түрүүшын эрдэмтэ
Аша гушанарайнгаа шэнэ бүлэдэ
Халуун дурлалаар хододоо хүреэлэгдэн,
Хамта ябалсахал үеын үедэ.

Сэдьхэлдэ уринаар бүгэдые даллаһаар
Сэлеэтэйл үргэнөөр сонхо, үүдэнүүд—
Дууданал иигэжэ эрдэмээр хуяглахаа

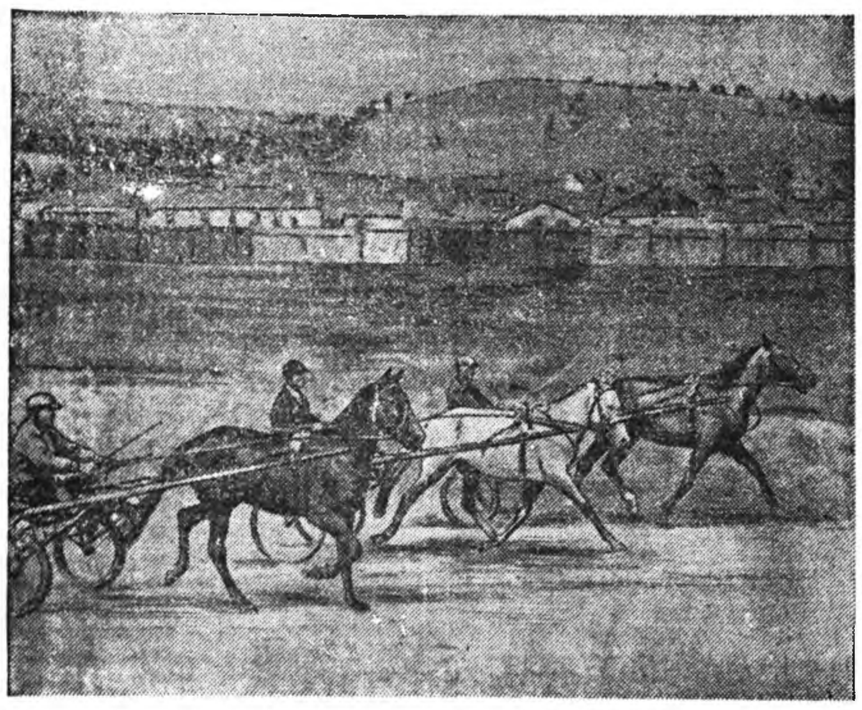

Улан-Удын ипподром дээрэ моридой урилдаан.

А. Сурнаковагай фото.

МАНАЙ РЕСПУБЛИКА ДОТОР

ТҮРҮҮ КОЛХОЗДО—УЛААН ТУГ

ВКП(б)-гэй Курумканай айкомой бюро ба ажалшадай депутадуудай аймагай Советэй гүйсэдхэхэ комитет малажалые хүгжөөхэ талаар аймагай колхозуудай 1951 оной II кварталай социалистическэ мүрысөөнэй дүн гаргаба.

Тус аймагай Хрущёвой нэрэмжэтэ колхоз малажалые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые дүүргэһэн ба орооной кампаниие һайнаар үнгэргэһэн байха юм. Мүрысөөндэ илаһан энэ колхоздо партиин айкомой ба аймсоведэй гүйсэдкомой дамжуулгын Улаан туг барюулагдаха болобо.

Д. Дондупов.

Һуралсалай жэлдэ бэлэн

Үльдиргын 7 жэлэй һургуули (Ярууна) һуралсалай шэнэ жэлдэ һайнаар бэлэдхэнэ. Тус һургуулида хүдэлмэрилжэ байгаа дархашуул досканууд, партанууд болон бусад мебельнүүдые заһабарилжа дүүргээ. Мүн һургуулиин ба багшанарай гэр байрануудай заһабари дүүргэгдэбэ. Һургуулиин директор нүхэр Ц. Номтоев һургуулиингаа библиотекые олон номуудтай болгохо гэжэ хододоо оролдодог юм. Мүнөө жэлдэ 1000 түхэригэй ном абанхай. Тус һургуулиин библиотекын фонддо 2000 хэһэг эллэб янзын номууд тоологдоно.

Тэрэшэлэн 600 кубометр тулеэн һурагшадай ба тэдэнэрэй түрэлхидэй хүсөөр бэлэдхэгдээд, һургуулиин газаа асарагданхай.

Ц. Дандаров.

Тобшо һонинууд

◆ **Үбгэн колхознигой ажал.** Ждановай нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхозой (Закамен) 70 наһатай колхозник А. Намдаков үбһэ сабшалгада эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, үдэр бүри 0,65 гектар сабшана.

◆ **Загаһашадта концерт.** Аймагай Культурын Байшангай (Хойто-Байгал) агитбригада «Ярки» гэжэ арал дээрэхи загаһашадта 2 үдэр соо 6 концерт харуулаа. Концертын эхилхэһээ урда тээ партиин айкомой пропагандист нүхэр Гонючин уласхоорондын байдал тухай лекци уншаһан байна.

◆ **Эрхим сельпо.** Комсомольско сельпо 1951 оной 2-дохи кварталай эд бараанай эрьесын түсэбые 125 процент, пай түлбэриин түсэбые 140 процент дүүргэжэ, Яруунынгаа аймаг соо түрүүлбэ. Тус сельпо мүнөө үбһэ хуряалгын үедэ бүри һайнаар худалдаа наймаа эмхидхэнэ.

◆ **Һурагшадай туһаламжа.** Эгэтын эхин һургуулиин пионернүүд ба һурагшад Карл Марксын нэрэмжэтэ түрэл колхоздоо (Ярууна) ходо туһалалсадаг юм. Тэдэнэр багша О. А. Филипповагай хүтэлбэри доро 6 тонно набшаһата тэжээл бэлдэһэн ба мүнөөшье үбһэ хуряалгада эдэбхитэйгээр хабаадалсажа байна.

◆ **Түсэбөө дүүргэбэ.** Нүүдэл киногой киномеханигууд Корякин ба Астахов гэгшэд июнь һарынгаа даалгабаринуудые 130 процент дүүргээ. Тэдэнэр Ториингоо аймагай колхозуудай малай фермэнүүдээр, таряанажалай бригадануудта һарадаа хоёр удаа ошожо, кинокартинануудые харуулна.

◆ **350 кубометр модо бэлэдхэбэ.** Калининай нэрэмжэтэ колхозой (Иволга) үбгэн колхозник И. Д. Трофимов 300 дараанса гансааран хахалаа. Мүн тэрэнэй хүтэлбэреэр зоотехническэ барилгын 350 кубометр модон бэлэдхэгдэһэн байна.

◆ **Номой магазин баригдаба.** Мухаршэбэрэй аймцентртэ номой магазинай байра баригдаа. Һаяшагаар бухы түхеэрэлгэнь дүүргэгдэжэ, һаруул һайхан байшанда номууд наймаалагдадаг болохонь.

ШАТАР

БМАССР-эй 16-дахи чемпионат дүүрэбэ

Августын 1-нэй үглөөгүүр түрүүшын турнуудта хойшолуулагдаһан партинуул наадагдаа. Пахаев Павловта удангүй шүүгдээ.

Сумкин Пронинтой наадаха зуураа, ноёнойнь урдахи хүбүүнтэй андалдаа хээд, байдалаа һайжаруулха гэхэдэнь, залуу шатарша тэрээндэнь оронгүй, тэнсэжэ шадаа. Могордоев Горячих, Соболев хоёрто шүүгдэбэ.

Һүүлшын турай урда тээ турнирай лидернүүд Игумнов 15-һаа 14 очкотой, Сумкин 15-һаа 13,5 очкотой болоод байба. Үдэшэлэн чемпионадай һүүлшын тур болоо.

Эндэ Пронин—Игумнов, Бурхинов—Сумкин гэгшэдэй наадаһан партинууд тусгаар һонирхолтой байба.

Сумкин Бурхиновтай наадаһан партияа тон шанга добтолгоор эхилээ. 29-дэхи ябадалай һүүлээр позициингаа муудахалаар Бурхинов өөрыгөө шүүгдэһэндэ тоолобо.

Пронинтой Игумнов сагаанаар наадаба. Бодонуудаа андалдаһанайнгаа һүүлээр, Игумнов шанга добтолго хэжэ, Пронинoo шүүбэ.

Михайлов Цыреновые, Соболев Вандановые, Горячих Шанюшкиниие, Занданов Будаевые шүүгээ. Эрдынеев — Павлов, Ринчинов — Могордоев гэгшэдэй партинууд тэнсэлгээр дүүрэбэ.

10 үдэр соо болоһон шанга тулалдаануудай эсэстэ, 16-һаа 15 очко абаһан нэгэдэхи разрядник А. М. Игумнов 1-дэхи һуури эзэлээд, шатараар БМАССР-эй чемпионой нэрэзэргэ олобо.

14,5 очкотой Сумкин 2-дохи, 13 очкотой Павлов 3-дахи һууринуудые эзэлээ

Турнирта хабаадалсаһан бэшэ нүхэд: Занданов — 10,5, Михайлов ба Соболев — 10—10, Пахаев, Пронин —9—9, Эрдынеев —8,5, Будаев —7,5, Ринчинов, Могордоев ба Горячих —6,5—6,5, Бурхинов—5, Шанюшкин—3, Цыренов ба Ванданов гэгшэд —1—1 очконуудые абаһан байнад.

ООН-эй СЕКРЕТАРИАДАЙ МЭДЭЭСЭЛ

НЬЮ-ЙОРК, августын 1. (ТАСС). Албаниин гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшоһоо июлиин 16-да бэшэгдэһэн бэшэг абтаба гэжэ Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин секретариат соносхобо, тэрээн соо 1951 оной июниин 5-һаа 29 хүрэтэр греческэ зэбсэгтэ хүсэнүүдэй зүгһөө Албаниин агаарай хилэнүүдые болон Албаниин территориие дабажа гараһан 17 ушаралнууд тухай хэлэгдэнэ. Тэрээнһээ 13 ушартань самолёдууд, 4 ушарта греческэ солдадууд хилые эбдэһэн байна. Тэдэчь нэгэ һаа албанска территори руу ороһон, үгышье һаа хилэ дабуулан буудаһан байна.

США-гэй АРМИДА АБАЛГА ТУХАЙ ШЭНЭ ПРИКАЗ

ВАШИНГТОН, августын 1. (ТАСС). США-гэй оборонын Министерство октябрь соо 41 мянган хүнүүдые сэрэгэй албанда абаха тухай захиралта гаргаба. Тэдээнэй 5 мянганиинь далайн пехотодо, бэшэнь—армида ошохо юм. Сентябрьда гэжэ түсэблэһэндөө оробол, 6820 хүнүүдые сэрэгэй албанда үлүүгээр абахань.

ГРЕЦИДЭ ҮЛЭСХЭЛЭН БОЛОЖО БАЙҺАН ТУХАЙ

СОФИЯ, августын 1. (ТАСС). Монархо-фашистска Грецидэ үлэсхэлэн улам ехэ боложо байна гэжэ болгарска телеграфна агентствын мэдээсэһэниие «Проодевтикос филелефтерос» гэжэ афинска газетэ дамжуулна. Гансахан лэ Пефкофитон гэжэ деревнидэ һүүлэй үедэ үлэсхэлэнһөө боложо хэдэн хүнүүд үхэбэ гэжэ газетэ бэшэнэ.

ФРАНЦИДА ЗАБАСТОВКЫН ХҮДЭЛӨӨН БОЛОНО

ПАРИЖ, июлиин 31. (ТАСС). Трамвайн хүдэлмэрилэгшэдэй бүгэдэниитын забастовко Бордодо эхилээ гэжэ «Юманите» газетэ мэдээсэнэ. Тэдэнэр салин хүлһэ дээшэлүүлхые, салин хүлһэнэй хэмжээ хубилгахые ба ажалай услови һайжаруулхые эринэ. Эсэргүүсэн бодогшодой урдаһаа «республиканска аюулгүй байдал сахиха отрядууд» эльгээгдэһэн болобошье, тэдэнэй эмхидхэл ба нэгэдэлынь эбдэгдээгүй.

Бордогой арад зон эсэргүүсэн бодогшодые дэмжэнэ.

Виме райондо (Сомма департамент) 2000 металлургнууд забастовко хэжэ, салин хүлһэ дээшэлүүлхые ба амаралтын мүнгэ түлэхые эрижэ байна гэжэ «Юманите» газетэ мүнөөдэр мэдээсэбэ.

ЭЗЭМДЭГШЭД ФРАНЦИДА ҺУУРИЖАЖА БАЙНА

ПАРИЖ, августын 1. (ТАСС). Сен-Жермен-Ан-Ле гэжэ городой (Сена ба Уаза департамент) урда талада, «Хойто-атлантическа союзай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй главна командованиин посёлок» гэдэгые бариха хүдэлмэри эхилбэ. Тэндэ штабай офицернүүд болон тэдэнэрэй гэр бүлынхид һууха юм. Гадна, Лувсьеннэдэ (Сена ба Уаза департамент) штабтай зэргэлээд унтер-офицернүүд ба солдадуудай байха лагерь баригдаха юм.

ФРАНЦУЗСКА ПРАВИТЕЛЬСТВО ИНДО-КИТАЙ РУУ СЭРЭГҮҮДЭЭ ЭЛЬГЭЭНЭ

ПАРИЖ, августын 1. (ТАСС). Үсэгэлдэр «Пастер» гэжэ пароход Марсельһээ Сайгон руу ошобо, тэрээнэй борт дээрэ 600 солдадууд ба офицернүүд бии гэжэ Франс пресс агентство мэдээсэбэ.

ГАРРИМАН ИРАНДА ЕРЭБЭ

ТЕГЕРАН, августын 1. (ТАСС). Лондондо 4 хоног соо байһанайнгаа һүүлээр Гарриман тусхай самолёдоор Тегеранда бусажа ерэбэ.

ИРАНИИЕ АНГЛИ ЗАНАНА

ТЕГЕРАН, августын 1. (ТАСС). «Эттелаат» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, үсэгэлдэр английска сэрэгэй 4 корабльнууд Шат-Эль-Арабда ерэбэ. Тэдэнэй нэгэниинь үниинһөө хойшо эндэ байһан английска корабльтай зэргэлэн, нефтеперегонно заводой урда якорь хаяба. Сэрэгэй бэшэ гурбан корабльнууд Хоррем-Шехрын дэргэдүүр, Басруу тээшэ ошобо.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, августын 2. (ТАСС). Бухы фронтнууд дээрэ Корейскэ Арадай армиин частьнууд Хитадай арадай һайндуратадтай нигта хани харилсаатай ябажа, дайсанда эсэргүү байлдаануудые хэхэдээ, тэрэнэй хүнүүдые ба техникые ехэ гээлтэ хоролтодо оруулна гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Августын 2-то американска авиаци сэрэгэй ямаршье объектнүүдгүй корейскэ амгалан городууд ба тосхонуудые дахин бомбодобо, тэрээнһээ боложо, олон хүн алагдаһан ба шархатаһан байна.

Кэсондохи хэлсээнүүд тухай Синьхуа агентствын мэдээсэл

ПЕКИН, августын 2. (ТАСС). Синьхуа агентство иигэжэ мэдээсэнэ:

Корейскэ фронтын штабһаа Синьхуа агентствын корреспондентын абаһан мэдээнүүдэй ёһоор, Кореядэ даб дээрэхи эблэрэлгэ тухай хэлсээнүүдые хэжэ байгаа түлөөлэгшэдэй 17-дохи заседани корейскэ сагаар мүнөө үглөөнэй 10 часта эхилээд, 11 час 20 минутада дүүрэбэ.

Демилитаризованно зоно байгуулхын тулада хоёр талын хоорондо демаркационно лини тогтоохо тухай асуудал тушаа ехэ арсалдаан хоёр делегациин хоорондо үшөөл болоһоор байна.

Уһан-сэрэгэй ба агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй зүгһөө эндэ тэндэ хамаагүй ба зэрлиг шангаар бомбодолгын һайн байһан тухай һайрхуу мэдүүлгэнүүд, мүн сэрэгэй хамгаалалтын лини гэдэгые байгуулха шухала байһаниие тэмдэглэһэн ябадал хадаа хоёр талын хоорондохи сэрэгэй демаркационно лини 38-дахи параллелеэр тогтоогдохо ёһотой гэһэн тодорхой ба сэсэн дурадхалда эридээр эуришэнэ, эсэстээ сэрэгэй демаркационно линиие манай талын газар руу гүнзэгы холо болгохо гэһэн һэдэлгэнүүд — эдэ бүгэдэ хадаа корейскэ фронт дээрэхи сэрэгэй бодото байдалда тааранагүй, зүб хэрэгэй ба элүүр ухаанай принципүүдые эбдэнэ, корейскэ асуудалые эбэй ёһоор шиидхэхэ ябадалда эуришэнэ, тиимэһээ энэнь абтажа огто болохогүй гэжэ Корейскэ Арадай армиин ба Хитадай арадай һайндуратадай делегациин толгойлогшо генерал Нам Ир нэгэтэбэшэ тодоор заагаа.

18-дахи заседани августын 3-най 10 часта болохо байна.

Американска самолёдууд Пхеньяниие зэрлиг муухайгаар бомбодоно

ПХЕНЬЯН, июлиин 31. (ТАСС). Июлиин 30-най һүниин харанхыгаар американска самолёдууд хэдэн олон бомбонуудые Пхеньян дээрэ хаяба. Һүүлээрнь үглөөнэй 10 часта, бүрхэг байхадань американска 135 бомбардировщигууд Пхеньяниие зэрлиг муухайгаар бомбодоһон ба буудаһан байна. Американска самолёдууд город дээрэ фугасна бомбонуудые болон галдадаг тоһотой баллонуудые эндэ-тэндэ хаяһан, мүн городые пулемёдуудаар буудаһан байна.

Тэдэ самолёдуудые Пхеньян тээшэ ябуулхадаа город соо сэрэгэй ямаршье объект байхагүй, самолёдууд амгалан һуужа байһан хүн зониие болон рыногүүдые бомбодохо юм гэжэ американска командовани мэдэжэ байгаа. Бомбодолгын һүүлээр 100 шахуу землянканууд һандаргагдаба. Тэндэ һандаргагдаһан городой арад зон ажаһуужа байгаа. Хэдэн зуун амгалан тайбан зон алагдаһан ба шархатаһан байна. Бухы город соо, тэрэшэлэн город шадар бомбонуудай нүхэнүүд гаранхай.

Түрүүшын самолёдуудай холошье ошоогүй байхадань городой урда талада дахин бомбонууд тэһэржэ эхилээ, юуб гэбэл американецууд дахин Пхеньяниие бомбодоһон байна. 15 час соо Пхеньян дээрэ 36 американска бомбардировщигууд ниидэжэ ерэхэдэнь городой кварталнуудта дахин гал аһажа, үлэһэн гэрнүүдые бомбонуудаар һалгааһан байна. Корейскэ арадай дунда хүндэтэйгөөр, нангин гэжэ һанагдадаг Моранбон гэжэ хада дээрэ үедэн олон бомбонууд хаягдаа.

Июлиин 30-да американска авиаци дайнай эхилһэндэ орходоо жэшээлэшэгүй зэрлиг муухайгаар Пхеньяниие бомбодобо гэжэ Пхеньянай Арадай комитет мэдээсэбэ.

Польско Сэрэгые хорложо байгаа шпионско-диверсионно организациин хүтэлбэрилэгшэдэй процесс

ВАРШАВА, июлиин 31. (ТАСС). Польско Сэрэгые хорложо байгаа шпионско диверсионно организациин хүтэлбэрилэгшэдэй хэрэг тушаа процесс мүнөөдэр Варшавада сэрэгэй дээдэ сүүдтэ эхилбэ. Сүүдэй түрүүлэгшээр подполковник Роман Валонг, гэмнэгшээр Польско Сэрэгэй главна прокурор полковник Зараковский һууна. Сүүдлүүлэгшэд гэхэдэ:

1. Бригадна генерал Станислав Татар—Крайовын Армиин главна комендатурын оперативна таһагай начальник байгаад, хожомынь «Лондондохи главна штаб» гэдэг организациин начальнигай орлогшо байһан.

2. Полковник Мариан Утник — «Лондондохи главна штабай» 6-дахи (диверсионно) таһагай начальник.

3. Полковник Станислав Новицкий—«Лондондохи главна штабай» начальнигай орлогшын тусгаар даалгабари дүүргэдэг байһан офицер.

4. Бригадна генерал Францишек Герман—Крайовын Армиин главна комендатурын 2-дохи таһагай начальнигай орлогшо байгаад, хожомынь Польско Сэрэгэй хуурай газарай хүсэнүүдэй штабай начальник байһан.

5. Бригадна генерал Ежи Кирхмайер—Польско Сэрэгэй генеральна штабай түүхын бюрогой начальник байһан.

6. Майор Владислав Роман — Польско Сэрэгэй генеральна штабай түүхын бюрогой сотрудник байһан.

7. Дивизионно генерал Стефан Моссор—Краковска сэрэгэй округые командалагша байгаад, хожомынь национальна оборонын министерствын дэргэдэхи мүрдэлгын бюрогой начальник байһан.

8. Полковник Мариан Юрецкий —Польско Сэрэгэй генеральна штабай 2-дохи таһагай начальник байһан.

9. III рангын капитан Щепан Вацек—уһан-сэрэгэй флодой госпиталиин ординатор—окулист.

Сүүдлүүлэгшэдтэ үмөөрэгшэдые абаха эрхэ үгтэбэ.

Гэмнэлгын заключениин уншагдаһанай һүүлээр сүүд болбол сүүдлүүлэгшэ Станислав Татар гэгшые мүшхэжэ эхилбэ.

Югослави дотор Титогой фашистска ёһо журамда зэбүүрхэнэ

БУДАПЕШТ, июлиин 30. (ТАСС). Югослави дотор Титогой фашистска ёһо журамда зэбүүрхэлгэ ургажа байна. Югославиһаа зугадаха ушарнууд һүүлэй үедэ олошороо. Венгерскэ газетэнүүдэй мэдээсэһэнэй ёһоор, югославска пограничник Богомир Ленардич гэгшэ Венгриин территоридо ерээд, хорохо газар үгэхэ гүйлтатайгаар венгерскэ засагаархидта хандаһан байна. Югославска пароходно акционерно обществодо хамаатай «Герцеговина» пароходой капитан Ласло Сабо һаяхан тиимэ гүйлтатайгаар венгерскэ засагаархидта хандаба. Ласло Сабо өөрынгөө пароходһоо Будапештдэ бууһан ба Венгридэ үлэхэ зүбшөөл гүйһан байна. Фашистска терророй боложо байгаа Югослави руу бусаха дурагүйб гэжэ тэрэ мэдүүлбэ.

Югославска агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй рядовой Андрия Боянович Венгриин территоридо зугадажа ерээд, хорохо газар үгэхэ гүйлтатайгаар венгерскэ засагаархидта хандаба. Югославида ажалша арадай ажамидарал үргэлжэ муудажа, үгырэн хооһоролго ургажа ба террор шангадажа байна гэжэ Боянович хэлэбэ. Титогой ёһо журамла зүбүүрхэхэ ябадал солдадуудай дунда ургана.

МАНАЙ ХҮРШЭ ОБЛАСТЬНУУДТА

КОЛХОЗОЙ ЖЭМЭСТЭ СА

Красноярска хизаарай Минуска районой «За коммунизм» артель 67 гектар талмай ... юм.

12 жэлэй урда тээ шударгы ... чуринец Василий Герасимович ... лимошиной үүсхэлээр тус сад ... ригдажа эхилээ һэн.

Культурна жэмэсүүдые ... соруулан ургуулһанайнгаа ... тус садай хүдэлмэрилэгшэ Евд... Герасимовна Филимошина ... союзна хүдөө ажахын выстав... кандидадаар баталагдаба.

Мүнөө жэлдэ тус артелиин ... ринецууд эрхим ургаса абахаар ... лээнэ.

УҺАЛУУРИИН ШЭНЭ СИСТЕМЭ

Хакасси. Эндэхи уһалууриин ... үргэлжын һубагууд буртаг үб... дүүрэшоод байһан юм. Мүн, ... һубагууд хүдөө ажахын оны ... машинануудые ябуулхада һаад ... дэг һэн. Мүнөө тэдээнэй оро... саг зуурын һубагууд малтагд... болонхой. Гансахан лэ гол һ... гынь саг үргэлжын зандаа үл...

Уһалалгын дүүрэһэнэй һүүл... саг үргэлжын каналнууд була... даг юм. Уһалууриин иимэ ... системэ 200 мянган гектар тар... гада уһа үгэхэ байна.

«БАЗА КУРНОСЫХ» ГЭЖ... НОМОЙ АВТОРНУУД

1934 ондо Алексей Максимо... Горькидо Иркутскын пионер... айлшалаа һэн. Тэдэнэр, 6-д... һургуулиин литературна кружо... хид поэт Иван Молчановай хү... бэри доро, һургуулиингаа бай... тухай «База Курносых» гэжэ ... бэшээ һэн.

Алексей Максимович пионер... дэй үүсхэлые һайшаагаад, ... зүбшэлнүүдые үгөө һэн. Ир... скаяа бусажа ерээд, тэдэнэр Го... кидо айлшалһан тухайгаа ном ... шээ бэлэй.

Тэрэ гэһээр 17 жэл үнгэрөө. С... ветскэ уранзохёолшодой Ирку... отделенидэ Иван Молчанов ... ажаһуудаг үнинэйнгөө нүхэ... суглуулаа. Мүнөө тэдэнэр хар... хэлэнүүдэй институдай һурагш... Анна Михайловна Хороших, Э... сроноо хамгаалгын дайнда хаб... дагша-орденто офицер Баир ... рагшанэ, мединститудай һургаг... Ада Моисеевна Розенберг гэгш... болоно. Тэдэнэр өөһэдынгөө ажа... байдал тухай ном бэшэжэ, Го... киин дурасхаалда зорюулхаяа б... дэжэ байна.

Алексей Максимовичын наһа б... раһанһаа хойшо 15-дахи жэл... ойдо тэдэнэр, хамтаараа бэшэ... номой авторнууд, Иркутскын ... рагшадтай уулзаба.

Футболоор хахадфинальна уулзалга

Августын 1-дэ «Динамо» ст... дион дээрэ футболоор БМАССР-... кубок абахын түлөө уулза... «Байкал», «Локомотив» (Наушк... командануудай хоорондо болоо.

Наушкынхид түрүүшын минут... һаа эхилээд эдэбхитэйгээр наад... ба. Нүгөөдүүлэйнгээ ворота ру... тэдэнэрэй бүмбэгэ оруулхаяа ... дэбэшье, «Байкал» командын в... тарь Юлин бүмбэгыень табяагү... 15 минутын тулалдаанай һүүлэ... байкалайхид тоо нээбэ.

Нааданай 2-дохи хахадта ... шад шанга добтолго хэжэ, «Бай... кал» командын ворота руу 1 бү... бэгэ оруулаа. Зүгөөр байкалайхи... удангүй хоёр бүмбэгэ нүгөөдүүл... гээ ворота руу оруулжа, 3:1 гэһ... тоотойгоор илаад, финалда наад... ха эрхэ абаһан байна.

Е. Николаев.

Харюусалгата редактор
Б. А. ОЧИРОВ

Адрес редакции: г. Улан Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23 заместителя редактора—7-85, отв секретаря—3-23 Отделов: партийной жизни, культуры и быта—4-52, сельскохозяйственного и промышленности—6-84, мест информации и писем — 6-84 Для междугородных переговоров — 16.

Н—03652 Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000